

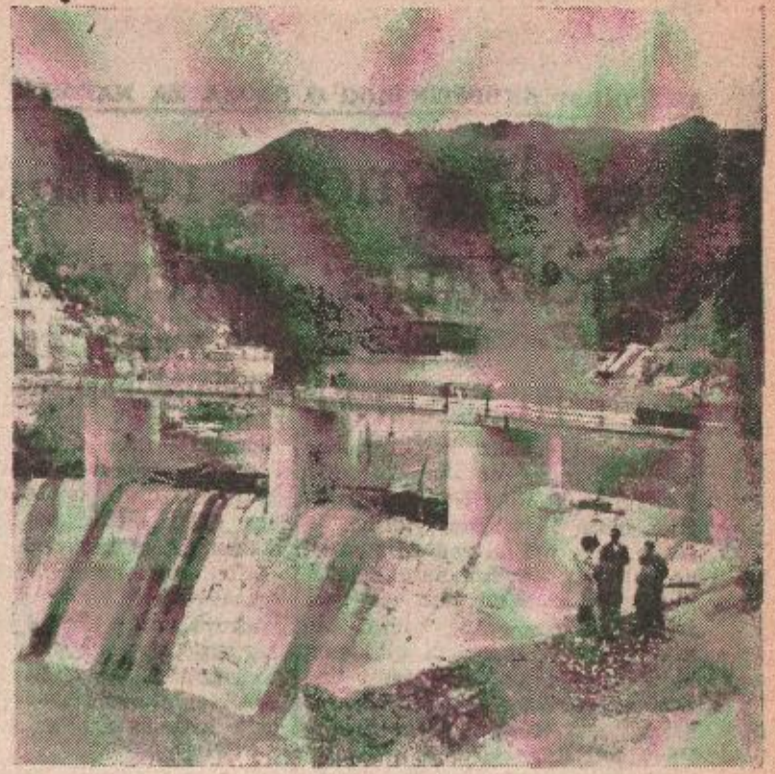
БАЊАЛУЧКЕ НОВИНЕ

ОРГАН СОЦИЈАЛИСТИЧКОГ САВЕЗА РАДНОГ НАРОДА - БАЊА ЛУКА

Год. II - Број 65

Бања Лука, 19 новембар 1954

Примјерак дин. 10

Хидроцентрала „Јајце II“ Брана

Постављају се основе привредног развоја Јајачке комуне

Предвиђа се реконструкција и проширење творанице „Електро-босна“ — Развитак пољопривреде и електрификација села у први план — Истражује се рудно богатство

Иако се у привредном погледу Јајачки срез не може сматрати као крај са развијеном индустријом, његов развитак последњих година даје много основа да се говори супротно о томе. Осим електрохемиске творанице „Електробосна“, која је prije рата престанала у срезу једино развијеније индустријско предузеће, на плану његовог привредног развоја учињено је прилично много. Сама твораница да предузеће „Електробосна“ учествује у укупном брутопродуцту среза са 33 од сто, а у национал-

ном дохотку укључујући и приходе од становништва са око 30 од сто, говори о томе да оно за сада представља основу индустрије овог краја.

Из разговора са потпредједником Народног одбора среза Галибом Хациосмановићем на тему о привредним проблемима среза, могло се сазнати да престоји реализација привредних планова који ће омогућити стварање развијеније економске основе будуће јајачке комуне. Ради се prije свега о модернизацији и реконструкцији творанице „Електробосна“ како би се одржао њен садашњи ниво производње, обзиром да су творањска постројења која су у употреби већ педесет година, прилично застарјела. То тим прије, што „Електробосна“ по својим производима ужива савјетски глас и што су њени производи као феросилициј, електролитска и каустична сода много тражени и познати по одличном квалитету. На овом плану иницијално би се реконструкцији потона феросилиција, ради чега је већ израђена потреба техничка и економска документација. Пошто постоје могућности да се већи дио те опреме изради у нашој земљи, не може се оспоравати да би утрошена средства за то била велика. Ово би омогућило економичнији рад овог главног погона у предузећу, а поред тога и употребу мањег броја радне снаге. Поред творанице „Електробосна“, последњих година у срезу је изграђена твораница гипса у Воларима и млини мањег капацитета.

Иако је Јајачки срез у пољопривредном погледу наставак краја, пољопривредом се бави скоро 85 од сто његовог становништва. Неразвијеност пољопривредне производње и начин обраде, један је од разлога који озбиљно наводе на потребу оријентације досадашње производње на увођење рентабилних култура. Воћарство и сточарство, по мишљењу пољопривредних стручњака, имају све услове да постану двије веома рентабилне гране пољопривреде Јајачког среза, паравно уз улагање великих инвестиционих средстава. На овом плану већ прошле године почело је да се сасвим озбиљно ради. Приступљено је изградњи, односно стварању плантажног воћњака и узорног воћног садника за које је изригловано око 400 дунума земље. Платажни воћњак имао би заступљене у првом реду шљиве, затим погодне сорте крушака и јабука, мада по мишљењу пољопривредних стручњака, обзиром на педолошке услове није искључено да би се могло увести и узгој бресака и винове лозе. Један од специфичних проблема, који су (Наставак на 3. страни)

Пред велики празник

Још недjelja дана дијели нас од прославе нашег највећег државног празника — Дана републике. 29 новембар сваке године славимо онако како то доликује празнику који у себи одражава сву величину и славу ослобођења наших народа не само у националном него и у социјалном погледу.

Прије једанаест година био је то дан у коме су одарени темељи новој демократској државности равноправне заједнице народа у нашој земљи. Данас је 29 новембар дан у коме се садржава сва оданост и љубав и понос наших грађана на велике постигнуте успјехе у стварању социјалистичких односа, у стварању бољег живота свим грађанима Федеративне народне републике Југославије. Нема града ни села, нема радног колектива ни школе у којима сечећи дах великог нашег празника неће убити у срца наших људи нове снаге и нови поет у историјском задатку изградње социјалистичке заједнице равноправних народа у нашој домовини.

Застаће машине у фабричким хаљина, празне ће бити школске клупе, оставићемо своја радна мјеста за један дан свећаности. Заставе, транспаренти, свијетле и свијетла улјепшаће наше улице и тргове, Академије, свећани састани у радним колективима, партизанске већери — то ће бити у тај дан свећаности мјеста гдје ћемо се окупљати да евоцирајући снажне успоне постигнуте у стварању наше нове социјалистичке државности, манифестујемо своје јединство и одлучност у очувању великих тековина наше Ревољуције и даљој изградњи наше лијепе домовине.

Свјетла историја једног напаченог и вијековима поробљиваног народа проговориће у празнику стварања његове слободне државе у Дану Републике. Сва слава, оличена најљепше и најистинитије у лику друга Тита, слила се у један дан нашег великог народног празника. Свјетла и стваралачка будућност наших народа налази и налазила је свој сигурни ослонац у одлукатам које су prije једанаест година, 29 новембра створиле основу наше слободне државе.

Припремимо се, зато, достојно за прославу нашег великог празника!

КОЛИКО И КОЈЕ ТЕРИТОРИЈЕ ТРЕБА ДА ОБУHVАТИ БУДУЋА ЗАЈЕДНИЦА КОМУНА

FORMIRANE SU KOMISIJE KOJE ĆE PROUČAVATI PITANJA U VEZI SA OBRAZOVANJEM БУДУЋИХ ДРУШТВЕНО ТЕРИТОРИЈАЛНИХ ЈЕДИНИЦА

Несумњиво је да питање формирања комуналних заједница о коме се већ дуго вријеме појављују разна мишљења и ставови, а понегдје дају и конкретни приједлози у погледу њихове улоге и развоја — све више долази у центар наших унутрашње-политичких збивања. О овом питању, иако не у неком ширем смислу, дискутовано је ове године у неколико махова и у Банjoj Луци гдје је разматрано о могућности спајања града и среза у једну административно-територијалну јединицу.

На недавном одржаној скупштини Конференцији градова у Скопљу, којој су присуствовали и представници нашег града и среза о овом питању било је доста ријечи. Наиме, истакнуто је, да би требало већ сада, код првих корака на том плану, одредити неке организационе облике и границе савеза будућих комуна и са те позиције проучавати услове и проблеме у вези са конкретним обликовањем подручја будућих савеза комуна. С тим у вези prije неколико дана у Банjoj Луци је одржана сједница Народног одбора града на којој су представници скупштине у Скопљу изнјели своја запажања и изложили мишљења која су се у том погледу формирала на том скупу представника градова. На сједници је образложена комисија од седам чланова која ће заједно са комисијом Народног одбора среза имати за задатак да детаљно проучава ово питање.

Комисије су одржале заједнички састанак на коме је извршен избор поткомисија и те једне са задатком да прикупља материјал и потребну документацију о томе која територија и којих срезова треба да сачињава заједница комуна, док би друга поткомисија имала за задатак израду приједлога на колико комуна би требало да се дијели територија садашњег града и среза Банје Луке. Трећа поткомисија радила би на изради приједлога за статут комуне.

Будући да за питања обликовања будућег савеза комуна треба полазити са ширег подручја него што је садашња територија града и среза, стало се на гледиште да би задатак ове прве поткомисије био остварење заједничке сарадње и договора са оним срезовима који би дошли у обзир за стварање заједнице комуна. То су у првом реду срезови који по својим комуналкацијама гравитирају Банjoj Луци, као на примјер Градишка, Прњавор, Србац и Котор Варош, нарочито његов сјеверозападни дио који се

наслања на масив Влашића. Ова поткомисија, чији ће задатак за разлику од остале двије бити далеко сложенiji и деликатнији, израдиће више алтернативних приједлога у вези са питањем одређивања територије будућег савеза комуна. У оквиру њеног рада поред територијалног облика, мораће се третирати и однос броја становништва и остали елементи, полазећи при томе у првом реду од економских и осталих друштвених фактора који би оправдавали стварање једне лакве шире друштвено-територијалне заједнице. Основно је код свега тога, а то је и истакнуто на скупштини сталне конференције градова у Скопљу да садашњи степен друштвеног развоја тражи формирање таквог облика друштвено-територијалних јединица које ће обезбједити даљњи успјешан развитак производних снага друштва.

Д. С.

КОМУНА ЋЕ БИТИ СТАЛНИ ИНИЦИЈАТОР РАЗВИТКА ПРОДУКТИВНИХ СНАГА

Предједник Савјета за комуналне послове НОГ-а друг Павле Јеће, у оквиру дискусије која се о-

ваше мишљење о специјалном гогољају града и заједници комуна, па према томе и о задацима Савјета за комуналне послове, јер је сигурно да је град имао и таквој заједници посебне функције абзиром на низ здравствених, културних, просвјетних и комуналних институција.

У овој фази стварања Комуна и Комуналних заједница на предње питање веома је тешко одговорити, али ја ћу ипак покушати колико ми моје могућности дозволјавaju, да изнесем своје лично мишљење о будућем раду Комуна, а специјално о раду органа за комуналне послове. У нашем систему Комуна ће бити територијално-друштвена организација, која ће још даље развијати производне снаге и која ће бити носилац иницијативе за проширење репродукције. Она ће бити стални иницијатор развитака продуктивних снага, јер тај развитака иде на корист саме Комуна. Ци-

вић дана води о будућој банјалучкој комуни дао нам је на нека питања овакав одговор:

ни ми се, да оvdje није важно да ли је један град или крај развијен (мислим на комуналне објекте) или богат (мислим на развијене продуктивне снаге), него је важно да је данашњи облик уређења (срез и општина) коћница развитака производних снага. Зато уставља питање формирања Комуна не постављају „богаташи“ — развијени градови и крајеви — него сиромашнији крајеви, јер они траже да се развију.

Кроз горе наведено треба посматрати и рад органа на уређењу града и другој комуналној дјелатности. Развивањем средстава за производњу и репродукције, Комуна ће све више и више имати средстава за уређење своје територије — града или насеља — и према томе тек у Комуни ови органи добиће свој пуни замањ развоја. Развиваће се не само градови, него насеља — села — и почеће нисати комунални објекти (водовод, канализација, путеви, освјетљење итд.). Разумљиво је, да ће градови са већ развијеним комуналним објектима у том предњаћити, јер они имаду већ и искуства и кадар, који на томе ради.

Наш град као један од уређенијих градова у Републици доживјеће препород на пољу комуналне дјелатности и убрзо ћемо ликвидирати капиталистичке заоставштине бивше Општине — слабе путеве, недovoljan станбени простор, слабе комуникационе везе, застарјеле електричне и водоводне инсталације итд.

До краја мјесеца завршиће се избори у основним организацијама Социјалистичког савеза

У НЕКИМ СЕЛИМА КОТОРВАРОШКОГ СРЕЗА СПРОВЕДЕНИ СУ ИЗБОРИ У ОСНОВНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА ССРН

У току су припреме за изборе у организацијама Социјалистичког савеза Среза которварошког. У великом броју села до данас су одржане предизборне конференције, на којима су чла-

нови Социјалистичког савеза дискутовали о досадашњем као и будућем раду и задацима који стоје пред чланством организација. На овим конференцијама (Наставак на 2. страни)

Na dnevnom redu su perspektive uzdizanja zdravstvenih kadrova

MOŽE LI POSTOJEĆI ZDRAVSTVENI KADAR U BANJALUČKOM SREZU ZADOVOLJITI POTREBE ZDRAVSTVENE SLUŽBE

Po jednoj analizi kojom raspolaže Odbor za narodno zdravlje i socijalnu politiku Narodne skupštine naše Republike, vidljivo je da je za uspješan rad zdravstvene službe na terenu naše Republike potreban deset puta veći broj srednjeg medicinskog kadra. Ali nije samo taj problem bio tema koju su poslušnici naše Skupštine imali da postavljaju pred sreski i gradski savjet za narodno zdravlje i socijalno staranje u Banjoj Luci. Dalje usavršavanje već obučenog srednjeg, a zatim usavršavanje i višeg medicinskog kadra isto tako predstavljaju pitanja koja su na svoja dva sastanka sa stručnjacima, članovima oba Savjeta i predstavnicima stručnih zdravstvenih udruženja pretresali narodni poslanici Niko Jurinčić predsjednik Skupštinskog odbora za narodno zdravlje i Nemanja Vlatković član Skupštinskog odbora za narodno zdravlje.

Primjedbe koje su date od strane stručnih udruženja na teze republičkog savjeta za narodno zdravlje predstavljale su osnovu diskusije koja je održana prethodno u Banjoj Luci. Te primjedbe u stvari predstavljaju okvir vrlo karakteristične slike stanja na našem terenu u pogledu daljeg razvijanja zdravstvene službe. Tu je, zato, ozbiljno dotaknuto pitanje cenit spolovena Srednje medicinske škole koje naš srez, pa i u širem smislu i cijela Krajina dobija iz banjalučke Srednje medicinske škole. Dva gledanja na obrazovanje ovih kadrova djelimično se razlikuju, iako oba imaju svoje argumente. Naime, osnovna ova dva stava leži u pitanju da li je korisnije Srednjoj medicinskoj školi dati karakter redovne srednje škole koja i danas u svom nastavnom programu ima oko 31 opšteobrazovni čas a samo 8 ili 9 stručnih i prima svršene dake osmogodišnjih škola ili nižih gimnazija, pa otuda pojava prilične «emigracije» tog toliko očekivanog srednjeg medicinskog kadra na fakultete (čak i na filozofski) ili — kako je većina, dokumentovano, predlagala, da uslov za prijem u Srednju medicinsku školu bude 6 razreda gimnazije. U osnovi je dakle pitanje: zar nije bolje primiti učenička koji je u toku svog desetogodišnjeg školovanja u školama opšteobrazovnog tipa (osnova i 6 razreda gimnazije) stekao osnove općih znanja a u Srednjoj medicinskoj, kombinujući stručnu nastavu već od početka sa vezivanjem za bolničke ili druge jake zdravstvene centre, izgraditi već solidno obrazovanog i u stručnom pogledu već orijentiranog saradnika na zdravstvenom polju.

Tako u prvi mah izgleda da je samo pitanje programa razlog nedovoljne spremi i čestom napuštanju svoga poziva kod osnoventenata Srednje medicinske škole ima ovaj problem i svoje drugo lice. Naime položaj srednjeg medicinskog kadra, a posebno sanitetskih tehničara nije još potpuno regulisan. S jedne strane dodjeljivanje poslova koje treba da vrši niži medicinski kadar i neki put nepravilan stav lekara prema srednje obrazovanom medicinskom osoblju, a s druge, neriješeno pitanje statusa dopunskih plata posebno sanitetskih tehničara, isto tako predstavljaju uzroke neuslovljenosti i procvatu ovoga kadra. Međutim, preventivna zdravstvena služba, kojoj se posvećuje puna pažnja, a koja će u budućnosti predstavljati kroz zdravstvene stanice u opštinama i domove zdravlja njene osnovne čestice traži upravo srednji medicinski solidno obrazovan i stručan i visoko odgovoran kadar.

Zato je i pitanje babiljskih škola i uopšte obrazovanje babiljske škole raditi u zdravstvenim stanicama, dakle biti u neposrednom i stalnom kontaktu, vrlo akutno.

Niz ovih problema u vezi sa obrazovanjem novih zdravstvenih kadrova vezan je i za pitanje uže saradnje savjeta za zdravlje sa savjetima za prosvjetu, ili čak i za pronosanje nadležnosti školovanja ovih kadrova sa savjeta za pro-

svjetu na savjete za narodno zdravlje. Jer potreba za standardnom zdravstvenom zaštitom sve se više osjeća, pogotovo kad se uzme u obzir širenje naše zdravstvene službe na opštini koje su dosad bile skoro potpuno prepuštene same sebi u pogledu preventivne zdravstvene zaštite, što je naročito karakteristično za neke krajeve našeg sresa.

N.

ODRŽANA JE OPŠTINSKA KONFERENCIJA SOCIJALISTIČKOG SAVEZA U BRONZANOM MAJĐANU

Konferenciji je prisustvovala narodni poslanik ovog kraja drug Niko Jurinčić

U Bronzanom Majđanu održana je opštinska konferencija Socijalističkog saveza kojoj je prisustvovalo 130 delegata i 20 gostiju. Za razliku od ranijih, ova konferencija je mnogo bolje pripremljena, što je rezultat pojačanog rada organizacija Socijalističkog saveza u ovoj opštini. Izvještaj koji je podnio predsjednik opštinskog odbora Socijalističkog saveza, Avdo Muxurdarović, obuhvatio je sve aktualna pitanja iz rada organizacija Socijalističkog saveza ovog područja. Poslije izvještaja otvorena je diskusija u kojoj je učestvovala veći broj delegata.

Na kraju je uzeo riječ drug Niko Jurinčić koji je govorio o ulozima i zadacima Socijalističkog saveza u privrednom razvijanju naše zemlje i spoljnoj politici, ukazavši da je prvenstveni zadatak članova Saveza komunistički i Socijalističkog saveza stalna i uporna borba za socijalistički preobražaj sela. Po završenoj diskusiji izvršen je izbor novog opštinskog odbora Socijalističkog saveza u koji je izabrano 15 članova. Sa konferencije je upućen pozdravni telegram drugu Buri Pučaru Starom.

B. KAJKUT

Upravni odbor „Krajine“ položio je račun o svom radu Radničkom savjetu i kolektivu

Izrada tarifnog pravilnika — 129 objekata u gradnji
Obezbjedenje radova u zimskom periodu

Već nekoliko dana u Građevinskom preduzeću «Krajina» vodi se živa diskusija i priprema se izrada tarifnog pravilnika za iduću godinu. Na vidnim mjestima u Upravi preduzeća, pogonima i gradilištima istaknuti su tarifni pravilnici za 1954 godinu kako bi radnicima bili od pomoći kada budu diskutovali kod usvajanja novog pravilnika. Poslije svega što je učinjeno u tom pravcu na kraju će po svim gradilištima biti organizirane konferencije sa radnicima na kojima će komisije, kojima je stavljena u zadatak izrada tarifnog pravilnika, primiti primjedbe upućene od strane članova kolektiva na pojedine stavke iz pravilnika. Tek na osnovu ovako prikupljenog materijala, zatim njegovog proučavanja i sređivanja biće donesen novi tarifni pravilnik za iduću godinu.

Do sada je sa nekih gradilišta stiglo više primjedbi o kojima će se morati voditi računa kod sastavljanja novog tarifnog pravilnika. Evo nekih: dosada su svi nevelikoznam radnici razvrstani u jednu grupu. Sada se predlaže, da se radnici razvrstavaju u dvije grupe. U prvu grupu bi došli radnici koji su kraće vrijeme zaposleni u preduzeću, odnosno privrednoj organizaciji, a u drugu stalni radnici, odnosno radnici koji su preko dvije godine u kolektivu. Ovakav način razvrstavanja radnika doprinio bi stabilizaciji radnog fonda u građevinarstvu, tj. uslijed toga bi došlo do stvaranja rezervi u priučenoj radnoj snazi, što je od neobičajne važnosti za građevinarstvo. Tako se pored ostalog predlaže, da se većina satnice odredi u rasporedu po godinama zaposlenja u preduzeću. Ovo bi takođe bila jedna od mjera koja bi utjecala na radnike da se odlučuju, odnosno, da ostaju više godina na radu u građevinarstvu.

NA JEDNOJ SJEDNICI

Na jednoj od sjednica Radničkog savjeta koja je održana ovih dana Upravni odbor je podnio izvještaj o radu u vremenu od svog izbora do zadnje sjednice. Konstatovano je, da je Upravni odbor u vremenu od šest mjeseci, od kako je izabran, uspio da riješi niz pitanja koja su se pred njega postavljala u ovom ili onom obliku. Jedan od veoma važnih problema, a koji je sa uspjehom riješen, je povećanje kapaciteta preduzeća. U odnosu na prošlu godinu on je znatno porastao. Što je najvažnije u ovom slučaju do ovih povećanja nije došlo na osnovu nabavke novih osnovnih sredstava već racionalnijim korištenjem postojećih kapaciteta, kao i bo-

ljom organizacijom rada te zalaganjem svih članova kolektiva. Godišnji plan je izvršen za 75%, tako do kraja godine ima još dva mjeseca, a kapaciteti u odnosu na prošlu godinu povećani za 30%. Bez sumnje, to je ogromno povećanje i ono je od svih članova kolektiva iziskivalo maksimum zalaganja i upornosti na izvršavanju ovogodišnjih zadataka u građevinarstvu.

Koliki je obim poslova koji su u ovoj građevinskoj sezoni stajali pred GP «Krajinom» najbolje se vidi iz broja objekata na kojima radove izvodi ovo preduzeće. A njih ima preko 129. U ovoj, jednim dijelom i narednoj godini, preduzeće će primiti u izvođenje radove na nekim industrijskim i stambenim objektima. Iz godine u godinu ukupna vrijednost izvršenih radova sve više se povećava. Mnogo je učinjeno i na mehaniziranju, te poboljšanju kvaliteta radova na objektima. Propusti učinjeni u prvo vrijeme u tom pravcu otklonjeni su svačim zalaganjem cijelog kolektiva.

GRAĐEVINARSTVO I «MRTVI PERIOD»

Odavno je vladalo mišljenje, pa čak i u praksi se sprovodilo u život pravilo da u toku zime građevinarstvo mora da miruje. Sada se u građevinskim preduzećima ne pridržavaju ovog, već dečakom ustaljenog zakona. Fortisanjem radova na pojedinih gradilištima stvaraju se uslovi i za rad preko zime. Veći dio objekata stavlja se ubrzanom tempom pod krov, zatim, jedan dio zemljanih radova i adaptiranja, kako bi se bar na ovaj način izbjeglo otpuštanje većeg dijela radnika. Na prijedorskom gradilištu sada radi preko 1000 radnika. Hoće li oni imati posla u toku zime — to je pitanje koje rješava Radnički savjet. U protivnom, oko 400 radnika biće otpušteno, ili u boljem slučaju, dobiće plaćeni ili neplaćeni odmor. Samo u prošloj godini preduzeće je na održavanje slabo rentabilnih radnika utrošilo 31.000.000 dinara. Ove godine će se novac koštati upotrebiti. Veći dio će biti upotrebljen za loženje peći i stakljenje pojedinih objekata kako bi radnici i u toku zime mogli ostati na svojim radnim mjestima. No, i pored toga ostaje da se riješi šta će se uraditi sa jednim dijelom radnika koji pored svih ovih mjera neće moći ostati na poslu. Jer, jedan dio će ipak morati biti otpušten.

U vezi s tim govorilo se o nastaloj situaciji na pojedinih gradilištima kao i pripremama koje su učinjene za obezbjeđenje radova u toku zime. Uslovi pod kojima živi jedan dio građevinskih radnika su loši, pa je ovo pitanje zauzelo vidno mjesto u diskusiji. Naprimjer: preduzeće je obezbjeđilo potreban broj kabanica i čizama za rad pod lošim vremenskim uslovima, ali su ta sredstva na nekim gradilištima prisvojili tehničari, a radnici su i dalje pošli tapkati u blatu. Ovakav stav nekih ljudi prema radnicima našao je na jednodušnu osudu kod članova Radničkog savjeta. Na nekim gradilištima grade se no-

ve barake za stalne radnike koje neće zaostajati za ostalim stambenim objektima u kojima će radnicima biti omogućeno, ne samo stanovanje pod povoljnim uslovima, nego i mogućnost za rad na kulturnom polju jer će barake imati i prostorije predviđene za ovaj rad.

Briga za građevinske radnike dolazi do izražaja u ovom preduzeću u čemu je ne malu ulogu odigrala sindikalna podružnica u kolektivu.

D. M.

Održana je godišnja skupština Društva lekara u Bačkoj Luci

Na skupštini koja je 14 ovog mjeseca održana u Bačkoj Luci pored članova društva lekara iz grada i okolnih srezova bili su prisutni i predstavnici Savjeta za narodno zdravlje i socijalnu politiku HOG-a Bačka Luka, te sresa Bačke Luke, kao i direktor Závoda za socijalno osiguranje Bačka Luka.

U godišnjem izvještaju upravnog odbora Društva lekara istaknuto je, između ostalog potreba da se pokloni pažnja usavršavanju kako lekara opšte medicine, tako i specijalista. Izražena je želja, da se oni

u društvu leđu u naše medicinske centre u zemlji i inostranstvu, kako bi mogli steći nova znanja. Istaknuto je dalje da je potrebno da narodni odbori u koliko je moguće, daju izvjesnu subvenciju za nabavku stručne literature za biblioteku Društva lekara, jer je ovo društvo, naжалост, dosad bilo bez finansijskih sredstava.

Poslije referata nastala je živa diskusija, u kojoj su učestvovali članovi Društva, kao i predstavnici zdravstvenih ustanova.

Izabran je novi Upravni odbor od devet članova.

III.

Do kraja mjeseca završit će se izbori u osnovnim organizacijama Socijalističkog saveza

(Nastavak sa 1. strane)

diskutovano je o (uputarijoj i stambenoj situaciji, zdravstvenoprosvijetnom uzdizanju, komunalnoj djelatnosti, o penzioniranju članarini i drugim pitanjima i problemima koji stoje pred organizacijama Socijalističkog saveza radnog naroda. Osim ovog, na održanim konferencijama bilo je riječi o omasovljenju članstva u organizacijama, kao i o organizacionom sređenju osnovnih organizacija.

U nekim osnovnim organizacijama SSRH-a već su do danas izvršeni izbori, kao što je to slučaj u osnovnim organizacijama sela: Gariha, Maslovara, Raštana, Lauča i Obodnika na području opštine Maslovara.

Treba napomenuti da je na predizbornim konferencijama SSRH bilo svestrane žive diskusije od strane članstva i da je na ovim konferencijama pored istih pitanja pojedinih članova u izvršenju zadataka, bilo i oštre kritike na nerad i nemarap odnos pojedinih kao rukovodilaca u osnovnim organizacijama.

Izbori koji su u toku za SSRH-a, biće izraz jedinstva i čarstine ovih organizacija, a bez sumnje će zahvaljujući dobri priprema biti izabrani najbolji članovi u rukovodstvo osnovnih organizacija.

Sejfo BILIB

Мала сточарска грана перадарство а велики приходи

Саака велика акција сложена је из врло много малих и ситних радова. Тако је и са перадарском акцијом, које су подузете у Вањалучком и Приједорском срезу. Интересантно је, да се по овине и бржи подухвати на селу морају парочито у пољопривреди подузмати са очигледним, рачунским јасним разлозима у које је селак — произвођач потпуно увјерен. Да, он је увјерен у одличну цијену јаја. И сад не треба на око великих напора да у његовом дворишту закопаће већи број добрих носила. Али ова народна „на кљуп улази свага“ забрини га и он рачуна на оне зимске мјесете кад их мора хранити врлом „Љети, у прољеће и с јесени перад — то је стока која покупи и очисти свако забачено арно, првића и подоста зелене траве, а задовољи се многим отпацима из поврћака. Многа кокоши наших домаћина спава у току ноћи на грани — сигурнија од лисица, али и велик број кокоши је у средње добрим кокошњацима. Зашто је то тако? Па то је стока домаћице као њен „свобац“ (или лична својина) и домаћин не да арно из амбара стога нема баш преврше по које године — на и ове), осим за сјеме и храну све члјади. Али, ако је многа паша своја домаћина у току ове године за већи број јаја узела лисцу пару и памљивала основне кућне потребе од сочи, гаса до по којег метра баземе — није то био више „освобац“ него општа кућна, важна грана — за чудо важнија од многе групе сточарске гране, зато што је било дневног пазара. Освојница за многе пољопривредне рачуне у домаћинствима је настојање да се остварују дневни и што сигурнији приходи. Тако је у смену — на и у трговини, која сбрће и преноси сву робу. Овај државни вите сталнију, а тиме сигурнију производњу — није ли у томе тачна високог и бољег дивовог стандарда?

Можемо ми сад изијети резултате како су поједине земљорадничке задруге прихватиле и објасниле, са свим осталим чињеницама и стварима и са учествовањем ову цркву већу перадарску акцију, која је уствари мали почетак, а треба да се настави са најширим упознавањем о садашњем нашем перадарству.

Је ли потребно обрадити у свим основним и осмогодишњим школама на селу и граду јединицу „Кокин-град“ у Вељу, одакле је набављено 3000 пијетлова за наш срез? Да ли се дјечади и дјевојчице упознавају са том гравом сточарства на нашем селу? — Да ли раде сами у њој са оном заинтересованошћу, која одговара дужној педантности и учеслу — поред њихове игре? Када би тако било то би био дна очигледне наставе, али и упознавања учитеља са читавом проблематиком ове зоолошке пракције. У нашим сеоским библиотекама има многа књига и књижница о перадарству и њима се може послужити не само перадар, него и сваки писмен човек.

У Вањалучком срезу већ је задружено у 16 земљорадничких задруга 900 комада пијетлова бијелих Лагхорна и 900 комада пијетлова, црвених Родајландца појединим селацима задругарима, који су то желели, а у Приједорском 1300 комада пијетлова Задруга магацина, који ће највећи дна трешкова и сносити за ову набавку. Осим тога, првиће се преузимање и домаћих пијетлова од оних који су преузели набављене. Ови млади пијетлови педнаће се под крај овог и следећег мјесеца против куге задружено са свом остатком педади (око 140 000 комада), тако да ћемо заједно сви перад. То је исто тако велика акција без које нема осигурања овог целокупног перадарства о коме је ријеч. Зашто стоке, а и перади педнаће, које је бесплатно, то је једна обавеза сваког појед-

ног домаћинства на срезу. Необавјештеност која је била чест разлог пенспушења осигурања здравља стоке педнаћем изријече се одређеним роком испушења. Исприке објективним условима отпадају, јер организација рада је такође потпуно осигурана. Социјалистички савез радног народа овдје ће показати пуно дјеловања на основним и чврстим мјерама повећања овог облика пољопривредне производње.

Вељко ЈЕЛОВАЦ

На Срезу которбарошком врше се геолошка истраживања

Завод за геолошка истраживања Народне Републике Босне и Херцеговине упутио је групу стручњака на подручје среза Котор Варош која ових дана врши геолошко картирање педовршеног сјеверозападног дијела терцијарног базена од села Врбањаца преко Шибова до села Забрња.

Подручје, које је картирано у различитим годинама, као и у овој години а на којем ће се вршити истражни радови вјероватно у идућој години на откопавању и

бушњу, обећава да се налазе веће количине угља врло доброг квалитета, чија се калоритна вриједност креће од 4500 до 5000 калорија.

Угљак је олигомиоценоске старости а по терфењу стручњака и по ранијим извршеним налазима појављује се у три слоја, чија дебљина просјечно износи око 1,80 метара. Слој наслага угља у појединим предјелима истражне базена варира, тако да на извесним мјестима налазе се насlage угља у великим количина-

ма, док на неким мјестима га уопште нема.

Овај продуктивно терцијарни базен протеже се од села Масловара низводно долином ријеке Врбање до села Шибова и Забрња у дужини од 20 км и ширини од 2 км.

Бушење и истражни радови показале приближно тачне резерве угља у картираном базену, те ће се према резултатима бушења и истрага, предузети даљњи радови. Од стања наслага угља, могућности ископавања и осталих комената, зависеће и експлоатација угља у овим крајевима.

Народни одбор среза Которварошког заинтересован је око извођења радова на испитивању наслага угља, и у границама своје могућности пружа пуну помоћ истраживачима на овом пољу.

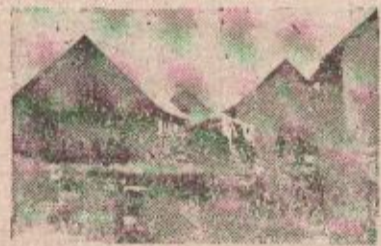
Вршење експлоатације угља на срезу Котор Варош било је од велике користи. Срез би на овај начин дошао и до јаког извора електричне енергије коју би користили грађани поред њене употребе на механизацији постројења око експлоатације угља, а с друге стране, потребе превоза угља условиле би изградњу путевоја која би оживила саобраћај овог среза и још јаче у саобраћајном погледу Котор Варош повезала са Вањом Луком.

Славко Дошен

Сејфо БИЛИЋ

OD PRODAVNICE DO ORGANIZOVANE EKONOMIJE

За земљорадничку задругу у Сванском Мосту кажу, да је најбоља задруга на сванском срезу. Formirana je još početkom 1947 godine, u vrijeme kada su formirane i sve ostale zemljoradничке задруге на подручју пријашње банјалучке области, а њен живот почео се одвијати кроз малу производничку индустријску рубу. Али, већ после две године рада, неколико истакнутих чланова управног одбора, покренули су планче формирања задружне економије на напушеном земљишту власништву општедруштвене имовине. Ова добра замисао и акција пропала је, као и низ осталих због слабе помоћи и неразумјевања неких чланова задруге па денекле и слабе помоћи среског задружног савеза. Због тога је задруга своју дјелатност наставила кроз производничку индустријску рубу. Код чланства је помало опадала воља и интересовање за задругу, јер га стварно није ништа vezalo за њу, осим што је повремено добијаво *„Ljvjesne kolčine“* sjemena. Kada su se u задружној производњи почеле појављивати malverzacije, a задруга počela poslovati sa gubitkom, članstvo je reagovalo i tražilo izlaza.

Na vanrednoj skupštini održanoj aprila 1951 godine, izabran je novi upravni odbor koji se odmah dao na posao. Za svega 2-3 mjeseca smišljena i uporna rada, otvorena je još jedna prodavnica tekstila, jedna prodavnica poljoprivrednih proizvoda i gostionica, a zatim je оформљена i прва задружна radiona. Na ovome se nije stalo. U jesen iste године задруга је набавила један трактор, *vršacu mašinu, trijer, selektor*, nekoliko komada krunčica za kukuruz i niz ostalih sitnih poljoprivrednih sprava. Blians rada i uspjeha u 1951 godini, bio je na zavrdnoj visini. Zadruga je poslije izmirjenja poslovnog gubitka iz ranijih година, imala čistu dobit od preko 2.500.000 dinara. Ova svota novca u većini је uložena u kupovinu poljoprivrednih sprava koje su davane na poslugу članovima задруге, čime је normalno jačao ugled задруге.

Aktivnost upravnog odbora naročito се osjetila prilikom pripremanja godišnje skupštine i prijedloga plana rada задруге u 1952 godini.

Održana је tako једна od uspješnih godišnjih skupština. Na toj су zadrugar били okupljeni, kao nikad do tada. Oni су toga нута odali puno priznanje članovima upravnog odbora за njihov pregledni rad i dali povjerenje da i u idućoj godini 1952 rukovode njihovim kolektivom. Plan rada takođe је bio usvojen. Njime је trebalo prići formiranju triju novih zadrughih radiona, posudbene stanice, izgradnji i formiranju priplodne stanice, izgradnji pčelnjaka, formiranju uzorne ekološke i rasadnika, te prošire-

nju postojeće трговинске i ugostiteljske mreže.

Godina је mala, a plan велиki, govoreći bi pogledkad pojedini članovi задруге zajedno sa članovima upravnog odbora. Ali, та година bila је najuspješnija u njezinom radu. Od narodnog odbora grada dobiveno је je oko 300 dunuma obradive zemlje, na kojoj је formirana uzorna ekonomija. Prišlo се i izgradnji zadrughih objekata. Izgrađeno је posudbena stanica, staja za priplodna grla, magacin i još neki objekti. Formirana је i stolarska radiona koja i danas postoji i sa uspjehom djeluje kao najbolji pogon задруге. Godišnji plan задруге је u potpunosti ostvaren. Te године задруга је imala čistu dobit od preko 3.000.000 dinara. Čime је stvorila još solidniju bazu za dalji uspjehni rad.

Vrijedno је istaknuti marljiv i predan rad predsjednika upravnog odbora задруге druga Asima Hromalka.

Prošle године задруга је imala već oko 1.000 dunuma obradive zemlje, livade, oranice, pašnjake i voćnjake. Izgrađeno је nekoliko novih objekata, za 800.000 dinara kupljen је mlm, nabavljeno 600 komada priplodne stoke. Dobit u toj godini iznosila је oko 3.500.000 dinara. Izgrađen је dobar put do zadrughе ekonomije i zadrughih objekata, sproveden električni vod do ekonomije, odakle је задруга uz pomoć organizacije SSRN povela akciju za dalju izgradnju. U nje је dobavljena električne energije selu Krkojevcima.

Stvorivši dobre materijalne uslove за kratko vrijeme, u ovoj godini задруга је glavnu pažnju posvetila unapređenju poljoprivrede i stочарства. Nabavljene су veće kolčine sjemenske robe u naročito krampira koji је dobijen dijelom ustupljen zadrugarima. Zadruga а i dobar dio zadrughara, počeli су primjenjivati agrotehničke mjere а за upotrebu umjetnog gnojiva postoji veliko interesovanje. Ovih дана nabavljeno је 12 komada krava montafonske rase i 5 komada bčkova. Za sada kravе ove vrste daju prosječno dnevno по 14 litara mlijeka, a bčkova mјeđom davаче i više. Nabavljena priplodna grla за dogledno vrijeme povećaćе stočni fond i odgrati glavnu ulogu oko snabdjevanja izgrađene mličkare sa mlijekom. Pčelarstvo је tek u začetku. S obzirom на dobre uslove за razvoj ove poljoprivredne grane očekuje се da će се pčelarstvo brzo razviti i postići dobre rezultate a kod članstva razvće се volja за ovom granom.

Ljudi u ovoj задруги složno раде i залаžu се за njen procvat i napredak. U tom predmisli upravnik задруге Esad Nezirević са članovima upravnog odbora i nekim službenicima. Među radnicima poštivovanim radom ističe се traektorista Hasan Zukić i mličar poljoprivredni tehničar Žarko Marčetić. Ali i drugi mnogo ња njih ne izostaju.

Pred ovom задругом i nieznanim članovima stoji još veći задaci, ali ono što је bilo najteže — prebrođeno је. Da bi се postigli još veći uspjesi trebало да кроз osnovane samostalne pogone poljoprivrede, industrije, zanatstva, prehrane i ugostiteljstva dođe više do izražaja radničko samo-

upravljanje u čem је do sada bilo izvjesnih propusta.

Pored toga задруга će morati obavезno да smanji broj gostio-

na i tim putem konkretno pomoći suzbijanju alkoholizma, koji се naglo proširuje на sванском sрезу.

Славко Дошен

Сејфо БИЛИЋ

Постављају се основе привредног развоја Јајачке комуне

(Наставак са 1 стране)

даније, а и досадашња опемогућавала неке опсежне захвате у унапређењу пољопривреде, а који је иначе карактеристичан за крајне рејоне планинских срезова је безводност тла. Нарочито је то акутно за предни Јања и Шипова који иначе имају најбоље услове за развој сточарства. Мада је овај проблем сада у изјасној мјери ублажен постављањем 15 км дугог водовода у Јању, још увјек приличан број села у овом крају нема довољно воде. Израђен је пројекат за водовод који предвиђа кориштење воде из ријечице Јања и њено пребацивање на плато на коме лежи десетак и више безводних села, одакле би се гравитационим системом доводила у њих. Ово је нарочито важно обзиром да предни Јања има добре источне нахијаке од којих овлачи узгој стоке. Уско vezano са тим је и изградња комуникација у Јајачком срезу, јер су оне иначе врло слабо развијене. За привредни развој среза била би од нарочитог значаја изградња близу 50 км дугог пута на релацији Шединац - Грбавина - Вабиши - Ваган - Купрес којим би се омогућило повезивање овог сточарског краја, као и осталих дијелова среза са жабљезичким саобраћајем и другим мјестима. Радови на његовој изградњи почели су ове године, али недостајак средстава засада онемогућује извођење у ширем обиму.

Обзиром на искориставање снажних хидроенергетских извора у подручју Врбаса, Пливе и Угара које је отпочело прије неколико година подизањем првих од низа хидроцентрала будућег врбаског хидроенергетског система, као што је Јајне II, већ сада се мисли на електрификацију читавог подручја среза. Тај би се посао, наравно, изводио у етапама и према стању материјалних средстава. Предузеће „Електротрентар“ из Сарајева већ је израдио генерални пројекат за електрификацију подручја читавог среза који укључује у исто вријеме и реконструкцију postoјеће градске електричне мреже у Јајду. Извршење овог плана остворило би, бесумње, даље пер-

спективе привредног развоја овог краја, обзиром да досадашњи истраживачки радови озбиљно указују на могућност искориставања неколико налазишта рудног блага, а које је у великој мјери још увијек педовољно испитано. У селу Вешпељ, још прије рата откривена су налазишта боксита, али количине његових наслага, као и сам састав, није испитиван тек дондаси. Међутим, према оном што су показали досадашњи истраживачки радови стручњака из Геолошког завода у Сарајеву, могле се закључити да се ради о наслагама од око 2 и по милиона тона боксита врло доброг квалитета. Осим тога испитивањима утврђени су и трагови боксита у Шипову, затим жељеза, угљена и мрамора. Иако се све ово огранчило на истраживачке радове, већ ови први кораци говоре о могућности стварања солидне економске основе будуће јајачке комуне.

(34)

Припреме за прскње воћа у Прњвору

Ових дана одржан је састанак подружнице Друштва ипкњера и техничара у Прњвору на којем се живо дискутовало о припремама за јесење прскње воћа. Обзиром на то да је Прњворски срез прилично богат пољем овом задатку се придаје особито велика важност. Да би се акција што успјешније извела формирани су екипе. Са тим екипама пољопривредни стручњаци одужали су крајни семинар и упознали их са начином рада и руковања прскалицима.

Организациска акција много је озбиљније схваћена и односи се на територију цијелог среза, а не само на поједине воћарске реоне. Народни одбор среза купио је тридесет парних прскалица и преко 4500 кг крестана Народни одбор среза обезбједио је повчане средства и за плаћање радника који ће вршити ову акцију заједно са стручњацима. Често се напомиње и то да је ову акцију потпомогао и Завод за заштитицу била НРВБХ Сарајево на је том приликом додјелио помоћ у износу од 300.000 динара. С. М.

Потребна је много шира школска мрежа на Кључком срезу

Кључки срез са школском мрежом спада међу најнеразвијеније срезове у нашој Републици, и поред тога што је последице ослобођења постигнуто доста у проширењу школства на срезу. Колико се у том погледу учинило најбоље нам говори чињеница да смо на срезу за вријеме старе Југославије имали свега 14 основних школа са 22 учитеља. Данас Кључки срез има 23 основне школе са 49 учитеља и 1 циљу гимназију, што значи да се број школа и наставничког кадра удвостручило.

Ваља истакнути да се свега 17 основних школа налази у државним зградама, док их је 6 још у приватним зградама, које не могу задовољити садашње потребе и хигијенско-педагошке услове. Само школе у Превизи, Велићанима и Врбљанима имају услове који су потребни за правилан рад школе.

У постојећим основним школама на срезу обухваћено је укупно 2723 дјете а у двогодишњим школама 116 ратних сирочади, која су прерасла за редовно школовање. Само ове године за школе је досрело 3014 дјете, док су школе могле да приме свега 1073 или 35%, а необухваћено је остало школом 1971 дијете или 65%.

Према броју становника и школа на срезу долази да на сваку школу отпада 1617 становника, а на сваку учioniцу 1006 становника. Ако томе додамо, да је Кључки срез раштркан са сели-

ма и да су куће по селима разбацане, онда се овај проблем поставља још озбиљније. Због овог стања досада је на срезу обухваћено било са школама 58% дјете, док их је остало ван школа 42% тако да остају неписмена.

У току ове године пришло се изградњи 4 школе и то у Раствоци, Биљанима, Хумићима и Делиброду. Инвестиције су врло мале, тако да се школе граде претежно на добровољној основи. Све ове школе доведене су до крова и претстоји ускоро подизање дрвне конструкције. Школе ће бити довршене до почетка школске године 1955.

Иако је овако тешко стање школске мреже на овом срезу, ипак нацртом друштвеног плана Републике цису предвиђена инвестициона средства за подизање нових школских објеката и уређење постојећих у 1955 год.

Перо РИСТИЋ

Šta govore omladinke o domaćićkom tečaju

Већ пуних 20 дана са успјешном ради домаћински теčaj у селу Крпетама, општина Лакташи, који редовно посједује 16 оmlадинки и неколико жена.

У разговору са оmlадинкама течаја, види се да је шетно што овај теčaj не траје више од мјесец дана и што недостају средства потребна за практично обуцавање у живанју и куhanју, јер поред добrog тумачења наставнице, биће немогуће савладај оmlадинке основне појмове из грађива. Овом је потребно додати да су оmlадинке — полазнице течаја веома заинтересоване, а каквј су успјех постигле довори нам примјер оmlадинке Јелене Дакіћ, која је скоској кројачици, која јој је кројила блузу нашла грешку и исправила је у кројенју.

Мило Марић

Прва сточарска изложба у ПРЊАВОРУ

На иницијативу Народног одбора среза у Прњавору је 27 прошлог мјесеца одржана прва полијератна стопа смотра, на којој су узгајиваче стоке представљали индивидуални пољопривредни произвођачи и земљорадничке задруге. Поред тога на смотри се појавило као излагач и Пољопривредно добро „Буру Пуцар Стари“ из Прњавора са

расним квалитетним материјалом, који је приређивачком одбору добро послужило да на лицу мјеста упозори сточаре да настоје узгајати расне врсте стоке. Организација смотре била је задовољавајућа, док сам одзив излагача није задовољавајући. Можда је разлог томе што је то прва полијератна смотра, као и невријеме које је владало све до

дана смотре.

Може се закључити да је ова смотра много заинтересовала произвођаче и треба очекивати да ће наредне показати још веће занимање за ову врсту пољопривредних изложби.

Излагачи најбољих грла награђени су поштом наградама у износу од 240.000 динара.

Стево МАРИНКОВИЋ

Властини узгој Шурле Мушковића из Прњавора награђен са 7.000.- динара.

Властини узгој Раде Ружића из Јадовића награђен са 20.000.- динара.

Preko 180 дјете палих борца у јајачком срезу смјештено у домове и обухваћено школовањем

Овогodiшњим пописом ратне сточицади који је организовао Главни одбор Савеза борца NOR-a у Босне и Херцеговине од 15 до 20 јуна ове године установљено је да на Јајачком срезу има 1277 ратне сточица без једног и обо родитеља палих борца и зртво фашистичког терора. Од овога броја 542 дјете су већ навршиле 18 година која се сама уздржавају, док 735 дјете су још малолетне те је потребно да о њима воде

рачуна старатељи и заједница. Ево шта показује статистица: 282 дјете, која су навршила 18 година су без основне школе, 209 је завршило основну, 48 није гимназију и стручну, 3 потпуно срећну школу. Иако су постојали сви услови да ова дјете заврше основну школу међг није завршило, а највише ради слабе брига старатеља, и слабе контроле од стране Народног власти над старатељима. Поред тога има и дјете малолетне која нису за-

вршила основну школу без икаквог оправданог разлога. Срески одбор Савеза борца NOR-a у Јајцу позабавио се овим питањима. Закључено је да се сва дјете морају школовати која немају основну школу. Део је до закључка, да се за одрасле оснују двогодишње коле општег образовања при основним школама. Коле општег образовања основане су код 6 основних школа и то: у Шипову, Пљеви, Строчићима, Бабичима, Прибелцима и Грбавици. За оне који нису обухваћени у ове школе ради малог броја поштителца организовано је самостално полагање испита.

Preko 180 ратне сточицади примљено је у домове и обухваћено у школе и разне занате чије издржавање осигура Народни одбор среза. Подузете су мјере да се изврши љекарски преглед ратне сточицади и да им се пружи љекарска помоћ и банјско љечење.

Са физичким менама пронађено је 33 дјете код којих постоји извјештан проценат неспособности за рад. За сву неспособну дјете обезбједиће се средства за издржавање ил ће их смјештити у Домове.

Милан ЈЕПТИЋ

УСВАЈАЈУ СЕ НОВА ПРАВИЛА ЗЕМЉОРАДНИЧКИХ ЗАДРУГА

Одмах по објављивању нове Уредбе о земљорадничким задругама Срески задружни савез у Кључу организовао је групно друштвено Уредбе. Овим заједничким проучавањем Уредбе постигнуто је, да се што шири круг људи упозна с главним одредбама Уредбе и да се помоћне мјено што успјешније спровођење.

Овим дана у 9 земљорадничких задруга одржале су ванредне скупштине на којима су усвојена нова правила о раду задруга. На скупштинама су вођене живе дискусије на којима су задруга-

ри давале своје приједлоге о избору органа задруге. На скупштинама земљорадничке задруге у Кључу задругари су измијенили старе правила, тако да се умјесто скупштине бира задружни савјет.

Приједна од сва одржаних задружних скупштине није у својим правилима предвиђела, да као органа задруге бира контролни одбор. На овим скупштинама је истакнуто да се они органи до сада у пракси нису показали као подесна форма задружног надзирања.

Od čobančeta do borca za politička i nacionalna prava

U ovom broju donosimo završetak napisa o Petru Kočiću koje je za naš list pisao drug Vaso Gajić. Obavještavamo zainteresovane da u našoj administraciji mogu dobiti komplet ovih napisa.

Pred kraj 1908 godine Kočić izlazi iz zatvora i vraća se ponovo u Banju Luku. Otadžbina je bila prestala izlaziti naročito zbog članka „Mirni baruti“, koji je nekontrolirano ubačen u list ne znajući kako. Kočić pokreće odmah časopis Razvitiak sa pretežno naučno popularnim i istorijskim sadržajem u kome su vrlo dobro obrađene najznatnije ličnosti iz istorije Bosanske Krajine, kao: Vaso Pelagić, Gavro Vučković, Ivan Franjo Jukić, Anton Knežević, Golub Babić i ostali. Zatim je dobro obrađena istorija i predanje o Zmijanju, ratim nešto iz istorije i imena Banje Luke itd., itd. U Razvitiaku je objavljeno i nekoliko članaka Škerlića, Jovanu Cvijića i ostalih značajnijih naučnih i književnih radnika.

Da bi se oporavio od teškog života u tavnici i od stalnih napora i stradanja Kočić se u to vrijeme zadržao nekoliko mjeseci na oporavku u Sinići i u Ratkovu, kojom je prilikom sabrao dosta materijala o istoriji Zmijanja i Zmijanjsca, i to u saradnji sa Jovanom Cvijićem. Taj materijal posluzio je Kočiću za njegov članak Zmijanjanje, Janci sa Zmijanja, kao i za njegove govore u kasnijem bosanskom saboru prilikom debate o agrarnom pitanju. Dok se kretao po Zmijanju stalno su ga pratili žandari i špijuni, bojeći se da ne dignu ustanak.

Prilikom izbora za bosanski Sabor Kočić je izabran kao predstavnik seljačke kurije, prema ondašnjem izbornom zakonu. Pod

zaštitom poslaničkog imuniteta mogao je nešto slobodnije da se kreće, djeluje politički i da piše. Trbinu bosanske Sabora nije nijedan poslanik u tolikoj mjeri koristio kao Petar Kočić u vezi buđenja nacionalne svijesti i otpora prema okupatoru, buđenju borbe protiv socijalnih nepravdi i ekonomske eksploatacije seljaka itd. Nekoliko njegovih govora u Saboru, a naročito onaj od 4 aprila 1911 godine u vezi agrarnog pitanja, zatim govor o pljački bosanskih suma, o budžetu Zemaljske vlade itd. spadaju u najbolje govore sa stručnom i naučnom dokumentacijom po tim pitanjima, koji su bili izrečeni u Saboru.

U prvašnjim napisima spomenuli smo njegov stav prema Srpskoj narodnoj organizaciji i Klubu Srba poslanika od kojih se Kočić odvojio zbog njihovog oportunistična i saradnje sa vladom i vladinim organima. On je ostao nepomirljiv i uporan borac za punu slobodu i za rješavanje agrarnog pitanja bez plaćanja zemlje od strane seljaka, kao i za ostala prava i slobode naroda Bosne i Hercegovine.

Kočićeva tragedija

Usljed teške i podmukle bolesti — progresivne paralize — koja se javlja krajem 1912 godine u vrlo ozbiljnom obliku, počinje se gasiti Kočićev život i njegov bujni temperament i osjećaj koji je on unosio u političkom radu i u svome književnom stvaranju. Ono što nije mogla slomiti ni tamnica, ni neimaština i bijeda ni žandarska i policijska bajoueta to postepeno rađ i loml ova teška bolest. Od početka 1913 pa do 27 avgusta 1916 godine Kočićeva snaga postepeno analaksava, ponekad se povraća da nešto javno kaže i napiše, ali se ubrzo stiša i klone. U novembru 1913 godine izišao je njegov posljednji članak u Otadžbini „Poruka Danilu Dimoviću i ministru Bilinskom“, gdje on napada Dimovića zbog stvaranja vladine srpske stranke i zbog cijepanja širokih borbenih snaga. Kada mu je početkom decembra 1913 godine umro jedinac sin — Slobodan, to ga je još više survalo i onesposobilo za svaki daljnji rad. Početkom januara 1914 godine otrpao ga je Dr. Dimitrije Vasić u duševnu bolni-

cu u Beograd iz koje nije izašao sve do smrti. Prelazeći sa Vasićem iz Zemuna u Beograd, i susrećući grupu austriskih oficira Kočić je glasno uzviknuo: „Doide čete vi čepati ovu arpsku zemlju?“ Razbješneli oficiri potegli su sablje i navalili na Kočića, pa ih je Vasić jedva urazumio iznoseći stanje u kome se Petar nalazio.

Prilikom njegovog dolaska u Beograd udruženje Srba književnika održalo je Kočićovo veče, posvećeno ovome velikom narodnom književniku i javnom radniku i njegovoj tragediji. Slične književne večeri održane su u velikom broju mjesta Srbije, Bosne i Hercegovine i Vojvodine. Ministarstvo prosvjete u Beogradu otkupilo je tom prilikom njegovih djela za 2.000 dinara.

Kočić je u bolnici bio vrlo ćutljiv, neosjetljiv i nedruževan, protivno onome bivšem, zdravom i temperamentnom Kočiću. Umro je 27 avgusta 1916 godine, u vrijeme kad se počela lomiti i rušiti Austrougarska monarhija, kad se počela ostvarivati prva etapsa Kočićevih ideala.

KRAJ

Početak koji obećava

RAZNOVRSTAN KULTURNI ŽIVOT — DOGRADNJA ZADRUŽNOG DOMA — MJESTO DVIJE SKOLAM NOVIH ŠKOLA

Prošle nedjelje naše Pozorište dalo je svoju novu premijeru: »MAJKA« od A. Muradbegovića. Naročito se svojom glumom istakla u naslovnoj roli prvakinja banjalučke drame Zlata Jevremović

Uskoro će se otvoriti pozorište utaka

Već duže vremena, a na inicijativu Gradskog savjeta društva »Prijatelji djece«, razmatrala se mogućnost za otvaranje Pozorišta lutaka za djecu. Potreba za ovakvom ustanovom koja bi bila namijenjena isključivo djeci mlađeg uzrasta osjećala se odavno. Radi objektivnih, pretežno materijalnih i novčanih razloga, realizacija ove zamisli odgađana je sve do nedavno (Dječje nedjelje) kada je ovo pitanje ponovo stavljeno na dnevni red. Donesen je zaključak da se pristupi obezbjeđenju potrebnih, kako materijalnih tako i finansijskih sredstava za usmrtan rad ove ustanove.

Kako smo obavješteni, u Narodnom pozorištu postoji izvjesna količina literature i potrebnog dekora, što bi u prvo vrijeme bilo skoro dovoljno za početak rada Pozorišta lutaka. Svi uvjeti za usmrtan rad ove ustanove postoje. U Narodnom pozorištu radi režiser koji je u ljubljani bio reditelj pozorišta lutaka. Tu je i nekoliko drugova koji imaju iskustva u tom pravcu, a oni su spremni da sarađuju i da pomognu, bar u prvo vrijeme, rad ove kulturne ustanove.

Pored Pleniškog pozorišta koje će se takođe uskoro pojaviti na sceni, pozorište lutaka će bez sumnje odigrati pozitivnu ulogu u daljnjem vaspitanju naših najmlađih. Obzirom da se ovdje radi o osnutku dvije ustanove, koje imaju skoro isti cilj, postavilo se i pitanje pokroviteljstva, odnosno, tko će neposredno rukovoditi radom ovih ustanova? Gradski savjet društva »Prijatelji djece« stoji na stanovištu da bi ove ustanove morale raditi pod njegovim pokroviteljstvom. Jedno vrijeme je i Dramski studio omladine stajao na takvom stanovištu. Sada su drugovi iz Dramskog studija spremni da popuste. U stvari, ovdje se radi samo o formalnoj stvari rješavanja ovog pitanja, iako to u ovom slučaju nije toliko važno.

Koliko će naši najmlađi dobiti osnivanje ovog pozorišta nije potrebno isticati. No, vrijedno je zabilježiti, da se sa nestrpljenjem, naročito u redovima najmlađih, komentariše svaka akcija u tom pravcu. Računa se, da u gradu ima oko 6.000 malikana u kojima bi pozorište dobilo svoje stalne posjetioce.

D. M.

Za seoska kulturno umjetnička društva karakteristična je neobična aktivnost u zimskom, i stagnacija u proljetnjem i ljetnjem periodu. Tada, za vrijeme rodova, veoma je teško okupiti aktiviste na bilo kakav sastanak jer se radi — kako naši seljaci kažu — »od sunca do sunca«. Ovo je tačno. Ali, zato u jesenjin danima ožive zadrudni domovi i puni su smijeha, radosti i poletne snage mladih ljudi. I-granke i priredbe su česte, kao da mladež želi nadoknaditi sve ono što je izgubljeno u ljetnjim, sunčanin danima.

Omladinska sjela su posjećena kao nikad dosada. Na redovnim probama dramska grupa uvježbava program za 29. novembar. Ovdje — u Zalužanima — uzurbano se spremaju za proslavu. Nedavno su održali i skupštinu kulturno umjetničkih društava sa terena opštine. Ima ih četiri. Tu je »Mladost«, »Sloga«, »Mlada Krleža« i »Milan Radman«. Dugo se raspravljalo o dosadašnjem i zadacima u budućem radu. Na kraju, kao plod svestrane i plodne diskusije, usvojen je orijentacioni plan za naredna tri mjeseca. Do u tancine predviđeno je šta koja sekcija ima da radi, šta da uvježbava i kada da nastupi. Pored programa koji se sada sprema za 29. novembar, ovdje pripremaju i program za Novu godinu, koji će biti protkan jednočinkom, recitacijama i nastupom folklorne grupe.

Znatan dio omladine sa ovog opštinskog područja okupljen je i radi u jednom od kulturno umjetničkih društava. Mnogi od njih našli su ovdje svoje mjesto, trgli se iz učmalosti koja ponegdje na selu vlada i zaviču u svoje dubine podrivene snage mladosti.

Više ozbiljnog i konkretnog rada — to je osnovni cilj koji provodjaju kroz rad aktivista u Zalužanima. Za mnogo toga, drugovi iz uprave »Mladosti«, zahvaćaju drugovima iz Vazduhoplovnog garnizona koji se nalazi u neposrednoj blizini. Veći dio aktivnih podoficira radi u društvima i prema mogućnostima pomaže razviti. A ta pomoć nije mala. Kada su ovdje sprovođeni izbori u Socijalističkom savezu, oficiri iz garnizona, održali su nekoliko predavanja. Oni redovno navraćaju u prostorije, razgovaraju sa omladinom, interesiraju se za rad, pa čak i predlažu pogodan način za rješavanje ovog ili onog problema. A problema ima mnogo. Ovdje su se uhvatili u koštac sa nizom problema koji traže rješavanje, kao što su nedostatak stručnih rukovodilaca za pojedine sekcije, materijalne i novčane teškoće itd. Ipak, ovdje se nadaju da će i to riješiti.

OKO ZADRUŽNOG DOMA

Veoma teško je naići na Zadrudni dom koji je tako racionalno iskorišten, kao što je to Zalužanski. Pored ekonomskog dijela doma, tu su smještene i prostorije društvenih organizacija, pa čak i neka odjeljenja osmogodišnje škole. Problem prostorija postao je akutan. Ovdje su nedavno morali rasformirati, odnosno, ukinuti opštinsku čitaonicu. Ali to je veliki propust, koji se sada osvećuje. Ljudi su navikli da navraćaju u njene prostorije, da posjede, pročitaju novine i slušaju radio. Sada svega toga nema. A to nedostaje ovom Zadrudnom domu.

Kao privremeno rješenje, kada, u Zadrudnom domu pregrađuju jedan dio hodnika, ali je pitanje da li će ovo rješenje odgovoriti namjeni kojoj bi trebalo da služi. Zato je skoro sigurno da će se drugovi iz Zalužanima morati pomiriti s tim da tekažu brže dane, odnosno završetak radova na osmogodišnjoj školi. Tek tada biće u mogućnosti obezbjeđiti prostorije, ne samo za čitaonicu već i za ostale društvene organizacije, koje ih nisu dosada dobile.

UMJESTO DVIJE — SEDAM ŠKOLA

Plan izgradnje školskih objekata bio je šire zamišljen u Zalužanima, ali se kasnije, pri održavanju konferencija po selima, odustalo

od gradnje nekih objekata. No, svejedno je plan izgradnje školskih objekata znatno premasen. Putem investicija Narodnog odbora sreza, na opštini se gradi jedna škola u Barlovcima, koja će u nedelju biti otvorena i jedna osmogodišnja u Zalužanima na kojoj su građevinski radovi u završnoj fazi. Narod je pored toga pristupio izgradnji škola u selu Kukuljanima, Priječanima, Trnu, Dragočaju i Cerićima. Škole u Kukuljanima i Cerićima već su obezbjeđile potreban materijal i počele su izvođenjem građevinskih radova. Kolektiv ciglane je za neke od ovih škola obezbjeđio potrebne količine cigle.

Tako se u Zalužanima umjesto dvije, po planu predviđene, gradi sedam školskih objekata. Svakako je to uspjeh vrijedan pohvale. Zato ne bi smjeli zaboraviti one koji su na poslovima, i na izvršenju zadataka Socijalističkog saveza dali svo od sebe. Takav je Mato Bartulović iz Barlovara, Ivo Plovača i Mile Abramović iz Cerića, Ivo Bilić iz Priječana i Joso Blažević iz Kukuljana. To su ljudi o kojima se danas govori u svim osnovnim organizacijama SSRN, i to s pravom.

D. MOMČILOVIĆ

GOSTOVANJE BANJALUČKOG POZORIŠTA U BOS. NOVOM

Ovih dana u Bosanskom Novom gostovalo je Narodno pozorište Bosanske Krajine iz Banje Luke. Prvog dana data je komedija »Klupko« od našeg pisca Pere Budaka. Drugoga dana prikazana je drama A. Muradbegovića »Majka« i to u dvije predstave za čaka i večernja za građanstvo.

Sve tri predstave bile su odlično posjećene i lijepo primljene od publike. I građani i predstavnici Sreskog narodnog odbora, koji su svojom finansijskom pomoći omogućili ovo gostovanje, izrazili su želju da ih ovo pozorište češće posjeti i prikaze im i ostale komade iz svog ovogodišnjeg repertoara.

M.

Tri škole za obrazovanje radnika i osam za prerastu djecu na jajačkom srezu

Na najvećim gradilištima hidrocentrale Jajce I, na Jezeru i u Podmilačju, otvorene su nedavno dvogodišnje škole za osnovno obrazovanje radnika. U Podmilačju gdje radi jedna škola su dva odjeljenja i 85 radnika, dodjeljen joj je jedan učitelj koji se brine samo za nastavu u ovoj školi. Na Jezeru radi dvije škole sa četiri odjeljenja. Jednu školu pohađaju radnici preduzeća »Hidrogradnja«, a drugu radnici željezničko-građevinskog preduzeća. Nastavu u ovim školama održavaju učitelji iz osnovne škole u dvije smjene, prema njihovom radnom vre-

menu. Obe ove škole pohađa 80 radnika. Za ostale radnike u drugim preduzećima i po opštinama organizovaće se tečajevi za osnovno obrazovanje. Već jedan takav tečaj radi u selu Pšeniku.

Pored ovih škola na srezu radi i osam dvogodišnjih škola za prerastu djecu od 11 do 18 godina, uglavnom djeca palih boraca, bez jednog ili oba roditelja. U ove škole obuhvaćeno je 156 djece. U opštinama Jezero i Vinac, radi po jedna škola, a u Šipovu, Janju i Dnoluka po dvije škole.

Bogdan ILIC

Село Петошебци добило школу

На свечан начин 14. окт. мј. обављено је отварање основне школе у селу Петошебцима, општина Лакташи. Овој свечаности присуствовало је око 300 мјештана, омладине и школске дјеце.

Село Петошебци прије рата није имало школу, а послније ослобођења школа је била смјештена у једној приватној кући, тако да није одговарала потребама о-

вог села. Зато је и разумљива радост Петошебљана, јер су први пута добили овакву лијену и солидно саграђену школу. Пored двју учioniца и осталих просторија потребних за наставнице, при школи је израђен и оmladinski дом.

Свечаност је отворио друг Милован Ђосић, поздравивши присутне другове и госте, који су дошли да присуствују овој све-

чаности. На овој свечаности присуствовао је друг Славко Родић начелник сајста за просвјету НОС-а, секретар ОКСК-а Милош Марјановић, председник НОО-а Лакташи Вељко Скендерија и други гости из среза, општине и сусједних села.

Послије одржаних говора, на свечан начин извршено је отварање школе. Школу је отворио сељак Богдан Грeбовић, а затим је нагало народно весеље. Селаци Петошебца сложили су се да овај дан за њих остане у сјећању и да сваке године на дан отварања школе одржавају збор, који ће их потјечати на овај свечани дан.

Саво ЂУДУРОВИЋ

Uspjeh omladine u Sanskom Mostu

Dramska sekcija RKD »Grmeč« u Sanskom Mostu izvela je pozorišni komad u 3 čina sa pjevanjem »Zuluncar« od Corovića.

Komad se davno 12, 13 i 14. novembra u Domu kulture sa odličnim uspjehom i to u režiji Avde Humčanina rukovodioca dramske sekcije.

Karakteristično je da je u izvođenju ovog pozorišnog komada učestvovala u većini naša omladina koja je pokazala lijep interes za dramski rad.

Prisutna publika je toplo i spontano pozdravila izvođače što je dalo omladini još veći potstrek za buduć rad.

Sada se sprema novi pozorišni komad »Bido« od Veselinovića koji će se davati početkom iduće godine.

I ostale sekcije ovoga društva najavile su takmičenje dramskoj

sekciji koja je u posljednje vrijeme pokazala najbolji uspjeh.

A. K.

Пренос посмртних остатака палих бораца у Козарцу

Око 5.000 људи, жена и дјеце испратили су 24. октобра посмртне остатке палих бораца на наједничко гробље у Козарцу.

Уз звуке гласбе банјалучког гарнизона народ Поткозарја одао је и овом приликом признање борцима палим за слободу и независност наше домовине.

Успомене на пале борце евоцирао је у свом говору народни херој Раде Башић.

Т. Д.

Осврти

РИЈЕТКО ЛИЈЕП ПРИМЈЕР

Пред почетак првенственог сусрета БСК — Борац (Дрвар) на центру је обављена мала свечаност. Управа БСК-а је скромним даровима наградила два играча. Млади бек Шешиваревић награђен је због 60 одиграних утакмица за БСК, док је играч Ерпеговац — који одлази у друго мјесто на дужност, награђен за игре у БСК.

Многи су били изненађени, јер досада нису на нашим теренима гледали никакве свечаности. Знамо многе играче који су одиграли чак и неколико стотина утакмица за поједини клуб, други су престајали са играњем па ипак нису добили дарове на очиглед бројних симпатизера, пред утакмицу.

Радовало би нас када би овакав начин рада у односу на играче свога клуба прихватиле и управе осталих клубова, јер то су ријетко лијеви примјери пажње клуба према играчу, који се дубоко дојме како играча-слављеника, тако и осталих, а то је уједно и пут који води јачању љубави играча према клубу, и истовремено осваја поне симпатије код гледалаца.

Чини нам се да би на пр. бањалучки Борац требао — иако са извесним закашњењем природити опростити утакмицу у част оних који су већ напустили или намјеравају да напусте играње ногомета, што би била ријетка и радосна прилика како за играче тако и за бројне симпатизере.

ТРЕБА ПАЗИТИ СПОРТСКЕ ТЕРЕНЕ

Једино ногометно игралиште у Бањој Луци налази се на стадиону Борац. Иако је једино, његовом очувању поклања се веома мала пажња. Истина, потребе су велике по то неоправдава преоптерећеност овог спортског објекта, на којем се свакодневно игра бар једна утакмица, а често пута и више. Терен у ове кишне дане изгледа јако лоше. Велико благо и локне воде налазе се на њему. На оваквом терену је сада тешко играти. Свака утакмица изнекује велику снагу, јер игра на оваквом терену испуњава.

Мислимо да би сада требало пустити терен да мрнује, бар преке недеље. Тренинге би требало одржавати на помоћном терену, што значи да би пријеме координирао главног терена требало свести на најмању приједност. Из овог слједи да би се требало озлогласити првенства средњошколска и она у оквиру радничких игара. Треба мислити и на здравље учесника ових натјечања, који у већини случајева наступају изнедовољно припремљени — без систематских припрема, јер се на овај начин излажу честим обољењима. У том случају се губи смисао и циљ спортских натјечања.

Спортски догађаји

Омладина и изградња стадиона

Познато је да спортски стадион који постоји у нашем граду, не може да задовољи потребе омладине и осталих људи који се баве разним спортовима. Чињеница је да данас имamo један једини спортски стадион — игралиште „Борца“, на коме се могу само одигравати фудбалске утакмице, док на њему немamo осталих спортских терена за кошарку, одбојку, тенис итд. Зато се с правом често пута постављало питање гдје да се изводе и одигравају спортске утакмице. Иницијатива БСК-а за изградњу стадиона је за сваку похвалу. Већ двије године и уз велике напоре изводе се радови на изградњу једног спортског стадиона на терену II квартa — Сигани. За овај спортски стадион постоји план изградње и један већи дио земљишних радова већ је урађен. Одбор који руководи са изградњом стадиона, обратио се СКНО-е половином септембра мјесеца са приједлогом, да омладина нашег града да свој прилог у тој изградњи. Срески комитет Народне омладине формирао је 10 радних бригада, које су радиле на извођењу земљишних радова. Ме-

дутим систематски рад на овом стадиону морао се окончаи, због лошег времена и краткоће дана, али ипак учњено је доста. За успјех извршених радова треба истаћи неке од омладинских бригада — организација, као што су омладинска Творнице обуће, Женска гимназија итд.

За изградњу овог објекта зајнтресована је омладина нашег града и она не поставља питање да ли ће то бити градски стадион или ста-

дион БСК-а. То за омладину није важно, већ је за њу важно да се изгради један такав спортски објекат — стадион, као што је овај, који ће пружити могућност нашој омладини да и осим фудбала глуми и остале спортске гране на том стадиону.

У идућој години један од најважнијих задатака наше омладинске организације у граду биће изградња овог стадиона.

I. K. — S. D.

РАДНИЧКИМ ИГРАМА НИЈЕ ПОКЛОЊЕНА ДОВОЉНА ПАЖЊА

Чланови Синдиката — радници и службеници Бање Луке, ушли су ове године први пут у борбу за наслов најбоље спортске екипе. Дуго очекивана — давно најављена натјечања отпочела су 20 октобра. Учесће екипа — обзиром да се ради о првим натјечањима овакве врсте је задовољавајуће. (У стеном тенису учествује 10 екипа; у одбојци 12, а у ногомету 8). Међутим организација ових првих радничких натјечања није на задовољавајућој висини.

Она спортске натјечања требала су бити стални дио рада спортиста наших колектива, међутим то није постигнуто организационо натјечања по куп систему, јер начин који је изабран подударе кампањски рад. Поред тога ни вријеме одржавања није срећно одабрано, јер касна јесен није погодна за потпуни размах овакве важне спортске радничке делатности.

Одигране утакмице првог кола показале су низ слабости у организацији ових натјечања. — Одбојка утакмице започињале су са закашњењем због неспремљености игралишта, због чега су сусрети завршавали у сумрак или су прекинати. Сусрет између екипа Творнице обуће и Пројекта прекинут је због мрака и завршен је без знања екипе Пројекта! Игратици су наступали различито одјевени што је одавало ружну слику; судије су водиле неке сусрете без тиштаљке.

Стенометисери Врбаса и Пројекта, Графичара и „Руди Чајанца“ нису одржали своје сусрете у одређеним салама, јер су сале биле заузете, због чега су се морали премјештати на друга мјеста.

Веома организационо ногометних сусрета вјерујемо да не би дошло до перада на утакмици „Руди Чајанец“ — Крајина. Послије сусрета Јелишград — МО запатљива, који је у регуларном времену завршен неријешено, дошло је на центру до објављивања. Треба се излаз из непредвиђене ситуације. Екипе

нису упознате са пропозицијама натјечања...

Слабости у организацији ових натјечања показале су се нарочито приликом ногометних сусрета Графичар — Врбас и Врбас — Панао Радан, чији се је термин одигравања подударно са терминима средњошколског првенства. Тада су настајала објашњавања. Вријеме је пролазило. Први сусрет је одложен за касније, а други је започет касно, због чега је морао бити прекинут.

У свим гранама нису израђене пропозиције натјечања, те није ни чудо што екипе нису упознате са колико играча требају наступати у стенометиском сусрету; како морају бити одјевени итд.

Све ове слабости прозирале су из недовољно извршених припрема за овако важна радничка спортска натјечања. Многобројни пропусни умањују у доброј мјери ажураж ове радничке спортске манифестације, што организаторима, вјерујемо, није била намера.

Ако се већ знало да се неће моћи спровести боља организација ових игара у овој години — а времена је било, требало је игре оставити за прољеће.

POTSAVEZNA FUTBALSKA LIGA

Borac (Bos. Dubica) je prvak

Otkako se održavaju prvenstva Banjačkog potsaveza ne pamtim da je i jedno nadmašilo ovo po uzbudljivost i neočekivanim obrtima. Kao dokaz neka nam posluži to da se sve do posljednje utakmice nije znalo ko će osvojiti prvo mjesto. Sloboda je vodila sve do sedmog kola, zatim je to mjesto preuzeo Borac koji ga je uspio do kraja zadržati, zahvaljujući boljoj gol-razlici. Skoro poslije svakoga kola izgled tabele se iz osnova mijenjao. Zaželimo da ovaj karakter prvenstva — uzbudljivost i neočekivnost, ostane i u proljetnoj sezoni.

Borac (Bos. Dubica) je potpuno zaslužno osvojio prvo mjesto. Ništa nam ubjedljivije ne može to potvrditi nego činjenica da u devet odigranih utakmica njegovi igrači nisu niti jednom pogriješili glavom napustili igralište, a samo dva puta igrali su neriješeno (na terenu protivnika). Prvo mjesto pripalo je zaista najboljem.

Mlađi igrači iz Bosanskog Novog dobro su se držali sve do predzavršnog kraja.

Hendikep za Slobodu predstavljao je odlazak nekih igrača na otsluženje vojnog roka, a mlađi nisu mogli sa uspjehom zamijeniti svoje nešto starije drugove. Ipak drugo mjesto ne predstavlja neuspjeh za novskog ligan i vjerujemo da će i u proljetnom dijelu Sloboda igrači važnu ulogu u borbi za najviši naslov.

Prijedorčani su počeli veoma labo da bi u finalu osvojili drugo mjesto bodove koji su ih doveli na treće mjesto.

Na ispade treba energično reagovati

Prošle nedjelje u Bosanskom Novom trebalo je da se ponovo odigra utakmica za prvenstvo banjačkog potsaveza između domaće Slobode i Ljubijškog Rudara, pošto je prva utakmica krivicom Rudara poništena.

Utakmica se odvijala u lijepej sportskoj borbi sve do dvanaestog minuta drugog poluvremena, kada je, pri rezultatu 2:1 za Slobodu, H. Kolonić, igrač Rudara grubo naleteo na Badića, koji je na to nesporski reagirao, vraćajući Koloniću udarac. Ovak je, prethodjući se, pao na zemlju. Istog momenta prema Badiću pojurio je K. Kolonić, brat H. Kolonića u namjeri da se fizički obračuna sa njim. Na to je bez dvoumljenja sudija Bastijančić, koji je inače dobro vodio utakmicu, dao znak da izbacuje iz igre i Badića i K. Kolonića. Dok je Badić odmah napustio teren, igrač Rudara podržavan još od nekih drugova ostao je u igri. Nastalo je objašnjavanje igrača Rudara sa sudjom u čemu se sa neshvatljivom upornošću i nepristojnim postupcima naročito se isticao Lj. Skorić. Ovak se igrač toliko zaboravio da ne samo što nije htio prihvatiti sudjlnu odluku, nego mu je u jednom momentu i zviždaljku izbacio iz ruke i stao negom na nju. Isti igrač je vulgarnom psokvom napao i potsaveznog delegata V. Arnoša vrijeđajući i njega i Potsavez.

Pošto izbačeni igrač Rudara i poslije nekoliko opomena nije htio napustiti igru sudija je otisvrao kraj utakmice.

Tako će se ipak ova utakmica morati završiti za zelenim stolom. Ne ulazeći u to kakvu će odluku u pogledu konačnog rezultata ovog susreta donijeti Potsavez, smatramo da bi i Potsavez i uprava Rudara trebali najostrije da kazne vinovnike ovog incidenta Kolonića i Skorića. Ne energično reagiranje u ovakvim i sličnim slučajevima neće donijeti željene rezultate i naša sportaka publika umjesto sportske i fer borbe gledaće tuđe i ispade nedostojne pravih sportista.

M. E.

СЛУЖБЕНЕ ВИЈЕСТИ

Фудбалског потсавеза у Бањој Луци од 16 XI 1954 године

УПРАВНИ ОДБОР

На сједици од 10 XI 1954 год. Управни одбор дошло је одлуку да се на 5 децембра 1954 године одржи пленум Управног одбора потсавеза. Пленум ће се одржати у соби број 38 зграде НОГ-а Вања Лука са почетком у 9 часова. Са сљедећим дневним редом:

- 1) Овај на пролици — јесенци дио натјечања,
 - 2) Припреме за скупштину Фудбалског потсавеза В. Лука,
 - 3) Рад клубова у зимском периоду,
 - 4) Разно.
- Занитересовани клубови могу послати своје делегате на овај пленум.

КОМИСИЈА ЗА ТАКМИЧЕЊЕ

Региструју се првенствене утакмице одигране дана 7 XI 1954 г.

- 1) Борац (Дрвар) — Јединство (Вихаћ) са резултатом 1:1.
- 2) Подгумеч — Пролетер (Сап. Моет) са резултатом 3:1.
- 3) Раднички — БСК (Вања Лука) са резултатом 0:5.

Узима се у поступак жалба СД Борац Вања Лука на утакмицу јуниора са Козаром Бос. Глишца.

КОМИСИЈА ЗА РЕГИСТРАЦИЈУ

Региструју се сљедећи играчи: За СД Борац Вања Лука: Са-

рачевих (Абдулаха) Хамдић са правом наступа на свима утакмицама 13 XI 1954 год.

Гауриловић (Драгише) Алексанџар са правом наступа на пријатељским 12 XII 1954 год. а на првенственим утакмицама 12 марта 1955 год.

Еминовић (Касана) Ибрахим Гауриловић (Момчила) Слободан, Маглајлић (Махмута) Исмет и Иванов (Љубомира) Предраг. Сви они играчи стичу право наступа на свима утакмицама 20 XI 1954 год.

За БСК Вања Лука: Јукић (Мехмеда) Хајрудић са правом наступа на пријатељским утакмицама 12 XII 1954, а на првенственим 12 III 1955 год.

Фудбалски по

Линум ПАРИЋ

TRGOVINSKA RADNJA

„kanina“
BANJALUKA

Maršala Tit broj 54
(preko puta „ASTRA“ cipele)

Obavještavamo sva preduzeća, ustanove, i ostale potrošače da raspoložemo velikim izborom slijedećih artikala — Bundama za šofere — Bundama za stražare

— Kožnim kaputima — Kišnim kabanicama — Čebadima vunanim i pamučnim — Pliševima za dekoraciju — Zavjesama — Materijalom za roletne — Štofovima za zimske kapute, za muška odijela, ženske haljine i svom ostalom te. stilnom robom.

Cijene su snižene, a preduzeća i ustanove dobiju popust.

Posjetite nas i uvjerite se u bogat izbor i asortiman bez obaveze na kupnju.

DIREKCIJA ŠUMA BANJA LUKA

čestita

29 novembar

DAN

REPUBLIKE

*svim svojim poslovnim
prijateljima
i narodu naše zemlje*

Na osnovu člana 90 Uredbe o osnivanju preduzeća i radnji, Komisija za konkurse pri NOS-a banjalučkog, raspisuje

KONKURS

za postavljanje posloveda u trgovinskim radnjama u sastavu Trgovinskog preduzeća »Trgopromet« u Banjoj Luci i to:

- U trgovinskoj radnji »KOZARA« u Ivanjskoj
- U trgovinskoj radnji »SAVA« u Kečatovelima
- U trgovinskoj radnji »VRBAS« u Krupi n/V
- U trgovinskoj radnji »RUDAR« u Pavlovcu

Uslovi: trgovački pomoćnik sa najmanje 5 godina prakse u trgovini i jednu godinu rada na rukovodećim poslovima u prodavnici (radnji).

Plata po tarifnom pravilniku.

Ponude slati na Komisiju za konkurse pri NOS-a banjalučkog najkasnije do 30 novembra 1954 g.

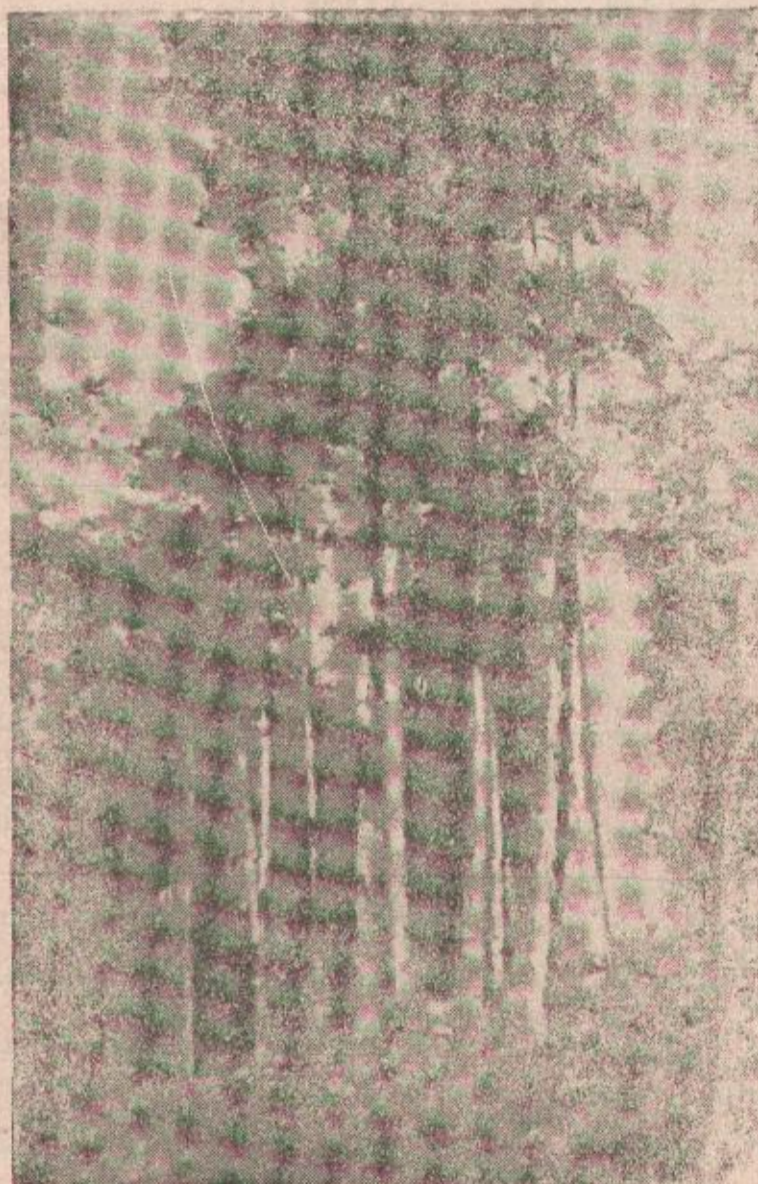
„BOSANKA“

Prile Kostajka zadruga
PRÉDUZEĆE ZA IZRADU
ODJEĆE, RUBLJA I JORGANA
BOS. KOSTAJNICA

Vrši izradu svih vrsta konfekcije po umjerenim cijenama.

Posljednjem v. će kol. čine zimske konfekcije naročito zimskih kratkih šaj-k kaputa „Mikado“

Zatražite posebnu ponudu cilena na veliko 4-5

29 Čestitamo
novembar

SVIM RADNIM LJUDI-
MA I POSLOVNIM
PRIJATELJIMA NAŠE
ZEMLJE

PREDUZEĆE DRVNE INDUSTRIJE

»MANJAČA«

MRKONJIC GRAD

REVIZORI, javite se na vrijeme koliko brojeva svečanog izdanja Banjalučkih novina trebate. Vaše naručbe primaćemo do srijede 24 novembra zaključno. List izlazi umjesto u petak u SUBOTU, 27 NOVEMBRA u povećanom obimu, štampan u dvije boje. Cijena nepromijenjena.

PRETPLATNICI I ČITAOCI! Idući broj Banjalučkih novina izlazi sa povećanim brojem stranica i oglasnim prilogom, štampan u dvije boje i bogato ilu strovan u subotu 27 novembra, umjesto redovnog izdanja u petak. Obezbjedite na vrijeme vaš primjerak kod vašeg revizora, jer ćemo list štampati u ograničenom tiražu.

Usvojen prijedlog Sreskog sindikalnog vijeća da se ponovo razmotri kategorizacija stanova

Na prošlog sjednici Narodnog odbora grada pretresan je prijedlog Sreskog sindikalnog vijeća u vezi sa primjenom Uredbe o stanbenim zajednicama i stanbenim tarifama koje je odredio Narodni odbor grada. Odbor se složio sa

prijedlogom Sreskog sindikalnog vijeća i stavio u zadatak Savjetu za komunalne poslove da ispita stanje u vezi sa tarifama i kategorizacijom stanova, te da do 20 ovog mjeseca podnese izvještaj i prijedloge za rješenje ovog pitanja.

JEDNO USPIJELO PREDAVAŃE NA HARODNOM UNIVERZITETU

Prošlog petka pred punom salom u Dому културе, održao je poznati лекар за нервna обољења и професор Медицинског факултета у Сарајеву, др. Недо Зеца веома успјело предавање на тему „Шекспирови ликови у свијетлу психијатрије“.

Бројна публика топло је поздравила предавача који је врло интересантним одломцима из Шекспирових драма заинтересовао за своју тему разположу публику, од њака до професора и глумица Бањалучког позоришта.

Међутим потребно је и овом приликом истаћи да обавјештавање о предавањима која се могу чути још није добро организовано. Зато се и могло десити да бањалучка публика, која сваког предавача врло срдечно и у великом броју прима, а поготово кад се ради о тако ревнограмним предавачима као што је професор др. Зеца није на vrijeme знала за предавање које је такође професор Зеца требао да одржи у нашем граду на једној од катедри Радничког универзитета, које је успијел слабе посјете морало да буде одложено.

БИЈЕР ПРИМЈЕР РОШТЕНЈА

Ovih dana u Sekretarijat unutrašnjih poslova došao je drug Đuro Volak iz Banje Luke i predao dežurnom organu nađeni novčanik u kome je bilo 7.250 dinara, te dokumenti na ime Miljke Đugumović iz sela Miloševaca kod Srpsa.

Svakako, primjer vrijedan pohvale!

SNIZENE CIJENE MESO

Posljednjih dana došlo je u Banjoj Luci do osjetnog sniženja cijena mesu. Iako se, prema informacijama iz Trgovinsko-ugostiteljske komore zasada ne može očekivati sniženje cijena kod drugih artikala, sama činjenica da su cijene mesa snižene u prosjeku za 10—12 od sto, odrazila se povoljno na promet mesa u prodavnicama »Mesara« i »Mesoprometa«. Inicijativu ovih preduzeća trebalo bi da prihvate i druga slična preduzeća. Cijene mesu snižene su kod govedine na 160, a bravetine na 180 dinara po kilogramu. Isto tako snižene su cijene i svinjskom mesu.

Први сннјег у овој години

Били смо просто изненађени благим јесени ове године, иако је већ дуже времена у многим крајевима наше Републике, како читаво у штампи, прилично захлађивало. Али снјегим данима стигли су и до нашег града. Јуче је Старчевица, чији су најчешћи посјетници бањалучки смучари, осванула под снјегом. Послије прилично јаког вјетра који је паоисио повремени снјег, изгледа да је продрла хладна струја и над Бању Луку.

А јутрос и наш цијели град освануо је под снјегним покривачем. Иако мокар снјег се задржава на улицама, а како смо обавјештени из телефонске централе прекинуто је неке телефонске везе.

Naše slike

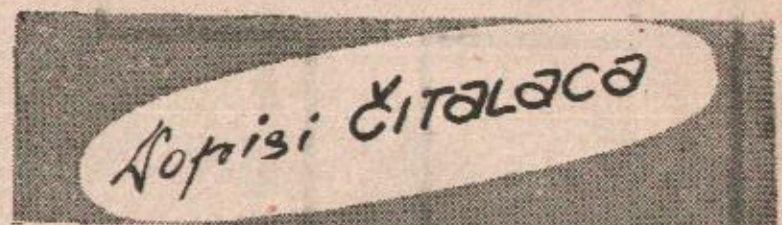

ЈОНЕ ПРИЈЕ ДВА ДАНА, КАД ЈЕ НАШ ФОТОРЕПОРТЕР ТРАЖИО ЛИЈЕП МОТИВ ГРАДСКИ ПАРК БИО ЈЕ ПУЦ БАКА НАНИХ ШКОЛА. ЗАДЊЕ ТОПЛО ЈЕСЕЊЕ СУЊЦЕ ИЗМАМИЛО ИХ ЈЕ НА КЛУШЕ У ПАРКУ ГДЈЕ СЕ ПОРЕД УЧЕЊА ЈОНЕ УВИЈЕК СТИГНЕ И ПРОБАСКАТИ...

Plasa kina PRIKAZUJU

- »PALAS« — »Gospodin Kipos«
- »KOZARA« — »Rebeka«
- »RUDI SAJAVEC« — »Gospodin Kipos«
- »VRBAS« — »Optužba«
- »DOM JNA« — »Najbolji od najgori«

Reklamni servis?

Za jedno mjesto dvije karte

Svako smatra — a tako treba da bude — kad je kupio kartu, zaboraviće da ima osigurano mjesto. Ali na nekoliko pretstava zapaženo je da se za pojedina mjesta u pozorištu izdaju duple karte. Ovo je posebno bilo uočljivo na reprizi pretstave »Majka« u subotu naveče. Za prvi red (serkl) izdate su duple karte za tri mjesta, a za jedno, čini mi se i tri. Jedan pretplatnik kaže da je ovjerio kartu za tu pretstavu i to mjesto još u utorak, a ovaj što je već sjedio, kaže da je kupio kartu u petak, i pošto je imao tu sreću da sjedne prvi, logično da mu pripada i mjesto. Isti je slučaj bio

za još dva mjesta, samo što ovdje nije bio slučaj sa pretplatnikom već sa običnim kartama. Koliko je to nezgodno za lica koja se nađu u takvom položaju ne treba govoriti.

Poslije kraćeg objašnjenja, na »brzu ruku«, blagajnik ga upućuje redaru, svjetlo se već gasi a ovaj ga posaduje tamo gdje ga je zatekao mrak. Dakle platio serkl i to u sredini reda, mjesto idealno, a gleda negdje iz budžaka, odakle dobar dio radnje ne može da vidi. I šta sad? Ko hoće da ima sigurno mjesto, neka se ne ostanja na kartu, nego neka na pola sata prije početka dođe i lično obezbjeđi mjesto!

Još nešto. Obično svako kad ide u pozorište obuče najsvčanije odijelo, mislim na ono koje svaki pojedinac ima u svojoj garderobi kao najsvčanije, jer smatra da je tamo primjer čistoće, a bome takav je karakter i te ustanove. Ljudi tamo idu ne da popiju nešto u bifeu, već radi kulturnih potreba, a to je mjesto za to. Ali nešto je ipak upalo u oči što je dijametralno suprotno sa ovim. Na pretstavi o kojoj je već riječ, kad je podignuta zavjesa od teškog pliša crvene boje, ostala je još jedna bijele boje. Nemojte misliti da je ta druga možda od fine providne bijele svile? Ne, bila je od praline, koja je sunula i obrazovala lik pečurke — kao da je eksplodirala atomska bomba — i pravo se usrećila na one u prvom redu!

Ja sa ovim napisom nemam nikakvih zadnjih namjera ili možda da nanosim štetu rečomcu pozorišta, naprotiv, želja mi je da se ciklone ovakve i slične stvari, koje mogu da nanose štetu njegovom ugledu.

Na adresu sanitarne inspekcije

U zadnje vrijeme na uređenju pristupnih puteva, kao i stanbenih objekata na Rosuljama učinjeno je mnogo. Ipak, ima propusta koji traže svoje rješenje. Jedan od takvih nedostataka jeste i problem kanalizacije u zgradama Radničkog naselja u Rosuljama. Zgrade broj 26, 28, 30 i 32 nemaju odvodnu kanalizaciju nego sabirne rezervoare. Obzirom da su ovi rezervoari puni već godinu dana, stanari ovih zgrada prisiljeni su da idu u klozete drugih zgrada u ovom naselju.

Više puta je traženo od bivšeg »Domaćina«, kao i sada od Stanbenc zajednice, da se pošalje pumpa kako bi se rezervoari ispraznili, a time i omogućila upotreba klozeta u pomenutim zgradama. Međutim, dosada u tom pravcu nije ništa učinjeno. Ovo je pitanje kojim bi se mogla pozabaviti i sanitarna inspekcija.

U. SASIĆ

D. RODIĆ

Nekontrolisani nabijači cijena

Kako se po službenoj dužnosti u svojstvu kontrolora autobuske saobraćaja često puta nalazim na relaciji prema Jajcu, skoro svakog pilačnog dana susrećem se sa kolonom zaprežnih kola iz Bugojna. Od kočijasa sam savno da dolaze u Banju Luku radi nabavke žita, jer kako navodno oni kažu da im se isplati, obzirom da kulturni koji kupe po 37 dinara, prodaju po 70 dinara, nalazeći u tome dobar izvor zarade. Ovi isti kočijasi po više puta dolaze na našu pijacu i nekontrolisani od pilačnih organa, nabijaju cijene žitu kupujući ga bez obzira na cijenu. Naravno da individualni proizvođači iz sela koriste ovu okolnost i čekaju »divlje« trgovce u vrijeme kad im se dozvoljava pristup na pijacu.

Ovu pojavu trebalo bi što prije suzbiti na taj način što bi se svela taksa od 18 dinara po svakom kilogramu žita koje oni izvoze na područja sresa. Ovo je aktuelnije tim više, što se ti nazovi »irgovci« često obraćaju »Autoprevozu« za kamione i ne interesujući se za visinu prevoznih troškova. Pošto im se u ovom pogledu nije izišlo u susret, oni sada koriste kolske zaprege koje izgleda niko ne kontrolise od strane Tržne inspekcije u Banjoj Luci, kao ni u Mrkonjiću, iako se zna da se otkupom i prodajom žita mogu baviti samo ovlaštena preduzeća.

ZARKO BARIĆ
Maršala Tita ul. 103
Banja Luka

Репертоар Народног позоришта

Петак, 19 новембра: нема претставе.

Субота, 20 новембра: комад »МАЈКА« од А. Мурадбековића, драма у три чина. Почетак у 20 часова. Цијене улазница од 25 до 60 динара.

Недеља, 21 новембра: »МАЈКА«, драма у 3 чина од А. Мурадбековића, почетак у 15 часова. Цијене улазница од 25—60 динара.

Недеља, 21 новембра: »ОБРАБУЈМО У МИРУ НАШЕ БАШТЕ«, комедија у 3 чина од Жоржа Ролана. Почетак претставе у

20 часова. Цијене улазница од 25 до 60 динара.

Понедељак, 22 новембра: нема претставе.

Уторак, 23 новембра: »КАРОЛИНА РИЈЕЧКА«, комедија у 4 чина од Д. Жервеа. Почетак у 15 часова. За баке. Цијене улазница од 15—35 динара.

Сриједа, 24 новембра: »ЦЕЉСКИ ГРОФОВИ«, драма у 5 чина од В. Крефта. Почетак у 19 часова, за баке. Цијене улазница од 15—35 динара.

Четвртак, 25 новембра: »МАЈКА«, драма у 3 чина, од А. Мурадбековића. Почетак у 20 часо-

ва. Цијене улазница од 25—60 динара.

Улазнице се могу добити за све претставе на благајни позоришта у све дане у седмици осим понедељка прије подне од 9—12 и послнје подне од 16 часова до почетка претставе.

Претплатници овог позоришта могу гледати претставе — репризе у све дане у седмици, сем премијере и њачких претстава. Због тога су претплатници дужни да сами благовремено обезбједе мјесто за жељену претставу, пошто посебних претплатничких претстава неће бити.

DEŽURNE APOTEKE

- Петак: дежурна апотека број 4 (улица Весе Маслеће)
- Субота: дежурна апотека број 1 (улица Шоше Маџара)
- Недеља: дежурна апотека број 2 (улица Марије Бурсаџ)
- Понедељак: дежурна апотека бр. 3 (улица Весе Маслеће)
- Уторак: дежурна апотека број 4 (улица Весе Маслеће)
- Сриједа: дежурна апотека број 1 (улица Шоше Маџара)
- Четвртак: дежурна апотека број 2 (улица Марије Бурсаџ)

JAVNA ZAHVALA

Osjećam obaveznu da se i ovim putem zahvalim javno drugu Miti Janjiću, koferu iz Bos. Gradiške koji je prije dva dana našao u ulici Veselina Masleće tašnu sa novcem koju je izgubila moja žena Izeta Abazagić i čim ju je našao, ne časnici časa raspitao se za našu adresu i donio je našoj kući.

Ovo je zbilja takav primjer poštenja, za koji mi se i ovim putem zahvaljujem.

Muharem Abazagić

OGLASI

Izjavljujem da se odričem svoga sina Mate Prešelj iz Banje Luke, ulica Save Kovačevića broj 16, te ne priznajem nikakove njegove dugove, a protiv njega sam poduzeo sudski korake, radi odreknuća da je moj sin.

Mijo Prešelj iz Banje Luke, ul. Save Kovačevića, br. 16.

TRGOVINSKA RADNJA
»NARODNI MAGAZIN«
BANJA LUKA
ČESTITA SVOJIM POTROŠAČIMA

29 NOVEMBAR —
DAN REPUBLIKE!

NUDI VAM BOGAT IZBOR
INDUSTRIJSKIH PROIZVODA
SVIH GRANA U NAŠOJ MO-
DERNOJ »ROBNOJ KUĆI« UZ
VRLO POVOLJNE CIJENE I
DOBRU USLUGU.

CIJENJENIM POTROŠAČI-
MA I NARODU BOSANSKE
KRAJINE ČESTITAMO

29 NOVEMBAR —
DAN REPUBLIKE!

TRGOVINSKA RADNJA
»AVALA«
BANJA LUKA

Posjetite nas u ulici Veselina
Masleše gdje ćete naići na bo-
gat asortiman prehrambenih
proizvoda uz povoljne cijene.

TRGOVINSKA RADNJA ZA
PROMET PREHRAMBENIM

PROIZVODIMA

»SUTJESKA«

BANJA LUKA

ŽELI SRETAN PRAZNIK

29 NOVEMBAR

SVOJIM MUŠTERIJAMA I
NARODU BOS. KRAJINE

Zanatlijska brijačko - frizerska
zadruga s.o.j.-Banja Luka - če-
stita svim cijenjenim mušteri-
jama i svim radnim ljudima
naše zemlje

29 novembar — Dan republike!

»POLJOPROIZVOD«

trgovačko preduzeće za promet
poljoprivrednim proizvodima
na veliko i malo - B. Novi - če-
stita svim svojim poslovnim
prijateljima

29 novembar — Dan republike!

»MLADOST«
trgovačka radnja mješovitom
robom Bos. Dubica
svojim poslovnim prijateljima
i radnom narodu želimo sretan
praznik
29 novembar
Dan proglašenja republike!

Narodu Bosanske Krajine i
svim narodima Jugoslavije
čestita

29 novembar — Dan republike!
Narodni odbor gradske op-
štine Bosanska Dubica

»PARTIZAN«

trgovačka radnja Prnjavor

Svojim cijenjenim mušterijama
i radnom narodu čestita sretan
praznik

29 novembar — Dan republike!

NARODNI ODBOR GRADSKJE
OPŠTINE BOS. GRADIŠKA

Čestita svim trudbenicima ši-
rom zemlje naš veliki nacio-
nalni praznik

29 novembar

Cijenjenim mušterijama i na-
rodu Bosanske Krajine česti-
tamo sretan praznik

29 novembar — Dan republike!

Trgovačka radnja
»GRADINA« — Srbac

»SAVA«

privredno preduzeće za proiz-
vodnju građevinskog materi-
jala Srbac

čestita svim poslovnim
prijateljima

29 novembar — Dan republike!

Svojim cijenjenim mušterijama
želimo sretan praznik

29 novembar — Dan republike!

Trgovačka radnja

»NABODNA KUĆA« - Jajce

Trgovačka radnja

»NOVA MODA« - Jajce

čestita svojim mušterijama i
radnom narodu Bos. Krajine

29 novembar

Dan proglašenja republike!

Trgovačka radnja tekstilnom
robom

»JADRANKA« - Banja Luka

čestita narodu Bos. Krajine

29 novembar — Dan republike!

Trgovačka radnja

»DRINA« - Banja Luka

(Ulica Veselina Masleše)
snabdjeva potrošače sa svom
kolonijalnom i delikatesnom
robom uz najpovoljnije cijene.

Svojim potrošačima želimo
sretan praznik

29 NOVEMBAR!

»ROBNA KUĆA«

»Palas« — Banja Luka

čestita svojim potrošačima i
poslovnim prijateljima

29 novembar — Dan republike!

Trgovinska radnja

»UKUS« - Bos. Gradiška

čestita svojim potrošačima i
poslovnim prijateljima

29 novembar — Dan republike!

Svojim poslovnim prijateljima
i svim radnim ljudima čestita

29 NOVEMBAR —

DAN REPUBLIKE!

Trgovinska radnja »METAL«
prodavnica željeza
Bos. Gradiška

Trgovinsko preduzeće Sreskog
saveza zemljoradničkih zadruga
»ZADRUŽNI MAGAZIN«
Bos. Gradiška

Svim poslovnim prijateljima
želimo sretan praznik

29 NOVEMBAR —

DAN REPUBLIKE!

Trgovinska radnja

»U Z O R«

Bos. Gradiška

ČESTITA SVOJIM CIJENJENIM
MUŠTERIJAMA I NARODU
BOSANSKE KRAJINE

29 NOVEMBAR —

DAN REPUBLIKE!

SUMSKA UPRAVA

Sanski Most

želi narodu Bosanske Krajine i
poslovnim prijateljima
sretan praznik

29 NOVEMBAR —

DAN REPUBLIKE!

Cijenjenim mušterijama i na-
rodu Banje Luke i Bos. Kra-
jine želi sretan praznik

29 NOVEMBAR —

DAN REPUBLIKE!

Zanatska nabavno - prodajna
zadruga s. o. j. Banja Luka

Svojim potrošačima i narodu

Bos. Krajine želimo

sretan praznik

29 NOVEMBAR —

DAN REPUBLIKE!

Trgovinsko preduzeće

»NAPREDAK«

Mrkonjić Grad

Trgovačko preduzeće za promet
poljoprivrednih proizvoda

»ZELEN«

Banja Luka

želi svim svojim potrošačima i
poslovnim prijateljima

sretan praznik

29 NOVEMBAR —

DAN REPUBLIKE!

»TRGOCENTAR«

trgovačko preduzeće mješovi-
tom robom na veliko - Jajce

svojim poslovnim prijateljima

i radnim ljudima čestitamo

29 NOVEMBAR —

DAN REPUBLIKE!

Svojim potrošačima i radnim
ljudima Bosanske Krajine

čestitamo

29 NOVEMBAR —

DAN REPUBLIKE!

Zemljoradnička zadruga Brdo,
srez Mrkonjić Grad

Svojim cijenjenim mušterijama

i poslovnim prijateljima

želimo sretan praznik

29 NOVEMBAR —

DAN REPUBLIKE!

»SPORT«

prodavnica Banja Luka

Uprava za komunalne poslove
Mrkonjić Grad

čestita narodu Bos. Krajine

sretan praznik

29 NOVEMBAR!

Dan proglašenja republike!

Trgovinsko preduzeće SSZZ

»ZADRUŽNI MAGAZIN«

JAJCE

svojim poslovnim prijateljima

i narodu Bosanske Krajine

želi sretan praznik

Dan proglašenja

29 NOVEMBAR!

Trgovačko preduzeće

»KOZARA«

Bosanska Kostajnica

U svom sastavu vodi tri prodav-
nice mješovitom i tekstilnom ro-
bom kao i prodavnicu pokućstva i
građevinskog materijala — cemen-
ta, daske i željeza.

U vlastitoj režiji vodi kamen iz
vlastitog kamenoloma — dobro po-
znati kamen za nasipanje željeznič-
kih pruga, cesta i izgradnju raznih
objekata, vodi i prodaje kamen »gra-
nite« i »Svetinja« specijalan za po-
stavljanje željezničkih mostova.

»BOSANKA«

(prije Krojačka zadruga)

preduzeće za izradu odjeće, rublja

i jargana Bos. Kostajnica

Vrši izradu svih vrsta konfekcije

po umjerenim cijenama. Posjedu-

jemo veće količine zimске konfek-

cije, naročito zimskih kratkih ša-

jak kaputa »Mikado«.

Zatražite posebnu ponudu cijena

na veliko.

Reklamni
servis

?

ZEMLJORADNIČKA
ZADRUGA s. o. j.
BOS. KOSTAJNICA

ČESTITA POSLOVNIM PRI-
JATELJIMA I NARODU BOS.
KRAJINE

29 NOVEMBAR —
DAN REPUBLIKE!

UPRAVA ZA VODOVOD I KANALIZACIJU - Banja Luka

ŽELI SRETAN PRAZNIK

29 novembar

SVIM POSLOVNIM PRIJATELJIMA BANJE LUKE I BOS.
KRAJINE

»POLJOPROMET« - Srbac

ČESTITA NARODU SRPCA I CIJELE BOS. KRAJINE

29 NOVEMBAR —

DAN PROGLAŠENJA REPUBLIKE

POLJOPRIVREDNO DOBRO
»DURO PUCAR - STARI«
PRNJAVOR

ČESTITA SVIM TRUDBENI-
CIMA PRNJAVORSKOG SRE-
ZA I NARODU NAŠE ZEMLJE

29 NOVEMBAR —
DAN REPUBLIKE!

KOLEKTIV OPŠTE BOLNICE
BANJA LUKA

ČESTITA NARODU
BOS. KRAJINE

29 NOVEMBAR!

SVOJIM POSLOVNIM PRI-
JATELJIMA I NARODU BA-
NJE LUKE I BOS. KRAJINE
ŽELIMO SRETAN PRAZNIK

29 NOVEMBAR!

Gradska apoteka broj 4
Banja Luka

**RUDNIK MRKOG UGLJA
BANJA LUKA**

ČESTITA NARODU BOSAN-
SKE KRAJINE I ČITAVE
NAŠE ZEMLJE

SRETAN PRAZNIK

DAN REPUBLIKE —
29 NOVEMBAR!

CIJENJENIM POTROŠAČI-
MA I NARODU BANJE LUKE
I BOSANSKE KRAJINE ČE-
STITAMO

29 NOVEMBAR —
DAN REPUBLIKE!

»MESAR«

Zanatsko preduzeće za promet
mesom i mesnim prerađevi-
nama - Banja Luka

PREDUZEĆE ZA PREVOZ ROBE I PUTNIKA
»AUTOPREVOZ«
BANJA LUKA

čestita 29 novembar

SVIM POSLOVNIM PRIJATELJIMA I NARODU BOSNE I
HERCEGOVINE

»METALAC«

preduzeće za obradu metala — Mrkonjić Grad

ČESTITA SVIM PREDUZEĆIMA I PRIJATELJIMA KAO I
NARODU NAŠE ZEMLJE

29 NOVEMBAR!
DAN REPUBLIKE!

»UZOR«

trgovačko preduzeće
Mrkonjić Grad
Prodavnica broj 1

Cijenjenim mušterijama i na-
rodu Mrkonjićkog sreza
čestitamo veliki praznik

29 NOVEMBAR!

Samostalna trgovinska radnja

»IZBOR«

Bos. Gradiška

potrošačima i narodu Bos. Gra-
diške čestita praznik

DAN REPUBLIKE —

29 NOVEMBAR!

SVOJIM POSLOVNIM PRI-
JATELJIMA I NARODU BOS.
KRAJINE I JAJCA ČESTITA

29 NOVEMBAR!

ZANATSKO PREDUZEĆE

»RADNIK«

Jajce

SVIM RADNIM LJUDIMA I
SVOJIM CIJENJENIM MU-
ŠTERIJAMA ČESTITA VELI-
KI PRAZNIK NARODA JU-
GOSLAVIJE

29 NOVEMBAR!

RADNI KOLEKTIV TRGO-
VINSKE RADNJE ZA PRO-
MET TEKSTILOM

»TEKSTIL«

BANJA LUKA

SVIM SVOJIM POSLOVNIM PRIJATELJIMA I
NARODU BOSANSKE KRAJINE

čestitamo

najveći praznik našeg naroda

29 NOVEMBAR

Dan proglašenja Republike

Sreski savez zemljoradničkih zadruga
Sanski Most

Zanatsko preduzeće „Usluga“ B. Luka

Izvodi zanatske usluge kvalitetno,
solidno i na vrijeme.

Svojim poslovnim prijatelji-
ma i narodu Bos. Krajine

ČESTITAMO

29 NOVEMBAR - DAN REPUBLIKE.